

28.04.2026

Kinga Tutak: Między kropkami: studia nad polską interpunkcją (1770-1936)

Kinga Tutak

Książka prezentuje wyniki badań nad rodowodem polskiej myśli interpunkcyjnej, a jej podstawą materiałową są opracowania o charakterze metajęzykowym wydane w okresie ponad 150 lat.

21.04.2026

"Pograniczności" pod redakcją Pawła Bukowca i Iwony Węgrzyn

W Wydawnictwie Pogranicze ukazała się nowa książka pod redakcją pracowników Katedry Kultury Literackiej Pogranicza Wydziału Polonistyki UJ - Pawła Bukowca i Iwony Węgrzyn pt. *Pograniczności*.

28.01.2026

Hutsul Dialogues: Stanisław Vincenz and Lidio Cipriani / Dialogi huculskie: Stanisław Vincenz i Lidio Cipriani

Justyna Gorzkowicz

To dwujęzyczna publikacja zbiorowa, poświęcona intelektualnemu i artystycznemu dialogowi między pisarzem i filozofem Stanisławem Vincenzem a włoskim etnologiem Lidiem Ciprianim. Punktem ciężkości tomu jest fotograficzna dokumentacja Huculszczyzny z 1933 roku, odczytywana w szerokich kontekstach kulturowych i interpretacyjnych — na styku literatury, antropologii i refleksji nad obrazem.

28.04.2026

Dyskurs przestępczy w twórczości Sergiusza Piaseckiego - próba rekonstrukcji

Ewa Kubusiak

Przedmiotem zainteresowania jest dyskurs przestępczy utrwalony w twórczości Sergiusza Piaseckiego i rekonstruowany na podstawie analizy językowych śladów istnienia i działania określonej wspólnoty dyskursywnej, której Piasecki był aktywnym członkiem.

28.04.2026

Droga krzyżowa. Przemiany nabożeństwa w polskim dyskursie religijnym

Agnieszka Sieradzka-Mruk

Niniejsza monografia przedstawia historię nabożeństwa drogi krzyżowej w Polsce jako gatunku dyskursu religijnego. Prezentowane tu badania mieszczą się w obrębie genologii lingwistycznej i oparte są na materiale złożonym z 504 tekstów tego nabożeństwa publikowanych od XVIII wieku do współczesności.

28.04.2026

Gramatyka współczesnego języka polskiego. Cz. 3: Wprowadzenie do składni

Bogusław Dunaj, Mirosława Alina Mycawka

Proponowany podręcznik do składni języka polskiego jest publikacją niezwykle potrzebną.

05.02.2026

Gra w polski. Zestaw zagadek dla bystrzaków, dzięki którym lekcje języka polskiego będą przygodą

Joanna Lenik

Książka zawiera zestaw łamigłówek językowych (szyfr Cezara, palindrom, labirynt liter, dyktanda graficzne) dedykowany uczniom klas 4-8 szkoły podstawowej oraz nauczycielom języka polskiego.

05.02.2026

Gramatyka nie gryzie... chyba że jej na to pozwolisz

Nikola Rolewicz, Sylwia Tumidajska

Praca siedmiu absolwentek tutejszej filologii polskiej – Karoliny Buras, Karoliny Grajdury, Joanny Lenik, Nikoli Rolewicz, Pauliny Rudolphi, Katarzyny Słowik i Sylwii Tumidajskiej – będąca wynikiem wspólnych badań i zainteresowań młodych filolożek.

28.01.2026

„Wszędzie jedna ziemia”. Stanisław Młodożeniec: miejsca-ludzie-teksty

Henryk Czubała, Justyna Gorzkowicz, Joanna Małgorzata Kulczyńska-Kruk

„Zbiorowy tom przypomina postać i twórczość Stanisława Młodożeńca (1895–1959). Autor, będący tutaj figurą centralną, został przedstawiony w różnorodnych ujęciach biograficznych: uczestnictwa w dokonaniach polskich futurystów, działalności w ruchu ludowym, pracy pedagogicznej w warszawskim gimnazjum Batorego, losów wojennych i emigracyjnych. Drugi zespół tekstów tworzą analizy pisarstwa Młodożeńca połączone z interpretacją: ujęcia w perspektywie historycznoliterackiej, z zakresu poetyki historycznej, komparatystyki, intertekstualności oraz intersemiotyczności i antropologii kulturowej. W rezultacie

otrzymujemy wielowymiarowy zarys twórczości artystycznej i publicystyki awangardowego poety, prozaika, seisty w odniesieniu do prądów obecnych w sztuce Dwudziestolecia.

z recenzji Włodzimierza

Próchnickiego

22.01.2026

Rozpaczające dziecko. O wierszu Mickiewicza „Ach, już i w rodzicielskim domu...”

Danuta Danek

Publikacja jest studium psychoanalityczno-edytorskim "z przemilczanymi wątkami historii naszej kultury w tle, pełnym głębokiego namysłu analitycznego i skłaniającym do współmyślenia; polemiką z klasykami polskich badań literackich: Juliuszem Kleinerem i Czesławem Zgorzelskim; inny spojrzeniem na romantyzm i na Mickiewicza". (Z opisu wydawcy)

20.01.2026

NA NOWO (OD)CZYTANE. O pisarstwie Michała Kaziowa w kontekście zmiany linii życia

Marta Barbara Bolińska

Publikacja dr hab. Maty Bolińskiej to książka ciekawa i inspirująca zarówno dla naukowców różnych dziedzin i dyscyplin, ale także czytelników po prostu szukających informacji o losach osoby wyjątkowej, twórczej, a dotkniętej niepełnosprawnością. To monografia, którą czytać będą z pewnością studenci różnych kierunków, do wykorzystania m.in. jako wzorzec interdyscyplinarnych badań nad tekstami kultury z zakresu *disability studies*. Jest to książka potrzebna i aktualna. W pełni zasadnym i wartym docenienia jest podejmowanie takich badań, których efekty oddane są w ręce czytelników w formie książki Marty Bolińskiej pt. *NA NOWO (OD) CZYTANE. O pisarstwie Michała Kaziowa w kontekście zmiany linii życia*.

Z recenzji dr hab. Katarzyny Drąg, prof. UPJPII

Recenzowane dzieło zawiera wielość wątków z pogranicza i otoczenia samego literaturoznawstwa, językoznawstwa i pedagogiki. Czytelnik znajdzie tu wątki psychologiczne, socjologiczne, kulturoznawcze, historyczne, a także analizy metodologiczne i epistemologiczne. O czymś życiu, szczególnie tak niezwykłym, jak losy Michała Kaziowa, można pisać na wiele sposobów wybieranych przez biografów. Trudno jednak określić rozprawę Marty Bolińskiej mianem opowieści biograficznej. Tutaj prezentacja osoby bohatera jest punktem centralnym oczywiście, ale bardzo szeroko zarysowanego pola kontekstów. Wszystkie etapy przemian bohatera w toku życia ukazane są w wybranej ramie teoretycznej,

koncepcyjnej, a także metodologicznej.

Z recenzji dr. hab. Krzysztofa Gurby, prof. UKEN

16.12.2025

Kobiece pisanie - trzy portrety. Szkice o mniej znanej (nieznanej) literaturze kobiet przełomu XIX i XX wieku, cz. 1

Beata Aleksandra Wałęciuk-Dejneka

Publikacja prezentuje wizerunki literatek i ich utwory całkowicie zapomniane lub nieznane współczesnemu czytelnikowi. Pokazuje historie kobiet ze świata, który dawno przeminął, obraz czasów, sytuacje egzystencjalne, społeczne, publiczne i prywatne pisarek, podkreślając kobiece doświadczenia, dążenia do życia na własnych zasadach, powolny proces emancypacji, walkę o prawa, zaangażowanie narodowe oraz pewną nowoczesność w postawie, działaniu i twórczości.

28.11.2025

Filologia od/nowa - język, literatura, kultura w epoce cyfrowej

Tomasz Józef Bilczewski, Karolina Górniak-Prasnal

Filologia pozostaje wciąż żywym obszarem humanistyki przede wszystkim ze względu na swe zainteresowanie fundamentalnym dla ludzkiego doświadczenia fenomenem języka - wyrafinowanego środka ekspresji i przedmiotu poznania obecnego w całym wachlarzu możliwych form historycznych i współczesnych: od wypowiedzi elementarnych po te najbardziej złożone estetycznie. Łączy tym samym przedstawicieli wyraźnie identyfikowanych domen szczegółowych: lingwistów, literaturoznawców, badaczy przekładu, teatru i performansu, pamięci, kultury wysokiej i popularnej, teoretyków i praktyków, a także dydaktyków.

18.11.2025

Obraz Kościoła katolickiego w polskiej prasie komunistycznej w latach 1945-1956

Monografia stanowi próbę rekonstrukcji obrazu Kościoła katolickiego na podstawie publikacji ukazujących się w czasach stalinowskich na łamach sztandarowych komunistycznych dzienników: „Robotnika” i „Trybuny Ludu”.

18.11.2025

Kliszczacy: Przemiany językowo-kulturowe polskiej wsi

Monika Brytan-Ciepielak, Maciej Rak

„W książce (...) wychodzimy od regionu kliszczackiego (czyli trójkąta rozciągającego się pomiędzy Myślenicami, Rabką-Zdrojem i Suchą Beskidzką), by dokładniej przyjrzeć się gwarowej terminologii rolniczej, kulinarnej i zabawkarskiej, onomastyce, zmianie wizerunku kobiety, ewolucji tradycyjnego składu instrumentalnego kapeli ludowej, ewolucji gwar i wędrownicy wątków oraz motywów

folklorystycznych. Sięgnęliśmy przy tym po materiał językowy nie tylko kliszczacki, ale też spiski, podhalański, orawski, żywiecki i podlaski. Zakładamy, że z tej książki skorzystają wszyscy, których interesują Kliszczacy oraz szerzej – polska wieś w czasach dynamicznych przemian kulturowo-cywilizacyjnych” – ze wstępu prof. dr. hab. Macieja Raka.

13.10.2025

Literatura i prawo - charakterystyka zagadnienia

Beata Aleksandra Walęciuk-Dejneka

Publikacja jest trzecim tomem monografii zbiorowych, wydawanych w ramach powstałej w 2017 roku serii: Literatura i Prawo.

20.08.2025

Obraz świata wartości w dziewiętnastowiecznym czasopiśmiennictwie dla dzieci i młodzieży w ujęciu lingwistycznym

Marzanna Uździcka

Książka Marzanny Uździckiej pozwala zrozumieć, w jaki sposób język utrwalał i kształtował świat wartości w czasopismach dla dzieci i młodzieży w XIX stuleciu.

01.07.2025

Między oryginalnością a konwencją. O leksyce powieści bałkańskich Teodora Tomasza Jeża

Iwona Żuraszek-Ryś

Niniejsza rozprawa jest poświęcona analizie warstwy leksykalnej powieści bałkańskich Teodora Tomasza Jeża, a podstawą badań postanowiono uczynić część dorobku jednego z bardziej płodnych pisarzy XIX w., a przy tym cieszącego się popularnością wśród licznych kręgów czytelniczych i stanowiącego niewątpliwego autorytet.

01.07.2025

Prace aksjologiczne. Etyka a estetyka, tom 5, 2025

Monika Katarzyna Kaczor, Radosław Szyber

Do rąk Czytelników trafia piąty tom „Prac Aksjologicznych” pod red. Edyty Bartkowiak, Moniki Kaczor i Radosława Szybera. Zaproponowana tematyka – ujęta ogólnie jako „etyka a estetyka” – bezsprzecznie wpisuje się w profil powołanej do istnienia w 2018 roku serii wydawniczej.

30.05.2025

Český snář (sny roku 1979), Komentáře a hlasy k Českému snáři

Daniela Iwashita, Michal Kosák, Hana Kosáková, Petr Šámal, Ludvík Vaculík

Powieść Ludvíka Vaculíka *Český snář* (Sennik czeski) można czytać jako autentyczną wypowiedź dotyczącą kryzysu, w jakim znalazło się czeskie społeczeństwo, zmuszone do podporządkowania się totalitarnym normom.

W swoim dziele Vaculík przekształca formę regularnych wpisów pamiątkarskich prowadzonych od 22 stycznia 1979 r. do 2 lutego 1980 r. w oryginalną formę powieściową, w której znaczącą rolę odgrywa napięcie między prawdą a fikcją.

Wydają wspólnie: Nadační fond Česká knižnice, Ústav pro českou literaturu AV ČR, nakladatelství Host

26.05.2025

Moderní česká divadelní hra (1896-1945). Mezi textem a inscenací (slovník děl). Svazek I. a II.

Aleš Merenus

Obszerna publikacja leksykograficzna gromadząca podstawowe informacje na temat najważniejszych utworów dramatycznych (tekstów i ich inscenizacji), które wywarły znaczący wpływ na rozwój literatury i teatru oraz przyczyniły się do ukształtowania obrazu czeskiej kultury literackiej i teatralnej.

28.04.2025

Szklany sufit języka. Trzynaście rozmów

Anna Frajlich-Zajęc, Sławomir Jacek Żurek

"*Szklany sufit języka* to trzynaście pogłębionych rozmów będących kroniką życia i twórczości poetki Anny Frajlich, dosłownie od jej narodzin aż do dnia dzisiejszego. Wszystko w nich jest szczegółowo przedstawione i precyzyjnie udokumentowane. To także fascynujące kompendium wiedzy literaturoznawczej, bogato ilustrowane fotografiami, z których wiele jest publikowanych po raz pierwszy". (Prof. Ronald Meyer, Columbia University)

19.04.2025

Prace Literaturoznawcze 2023, nr 11

Czasopismo "Prace Literaturoznawcze" jest rocznikiem (40 pkt., w bazie Scopus). Powstało w 2013 roku w Instytucie Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

19.04.2025

Prace Literaturoznawcze 2024, nr 12

Czasopismo "Prace Literaturoznawcze" jest rocznikiem (40 pkt., w bazie Scopus). Powstało w 2013 roku w Instytucie Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

13.04.2025

Maurycy i Kamil Mochnacy, *Listy emigracyjne do rodziców (z dołączeniem listów Michała Podczaszyńskiego). 1832-1834*

Agnieszka Markuszewska, Mirosław Strzyżewski

„Biografie trójki dozgonnych przyjaciół – Maurycego Mochnackiego, Kamila Mochnackiego i Michała Podczaszyńskiego – ilustrują trudne doświadczenie generacji młodych romantyków doby insurekcji listopadowej.

03.04.2025

Karol Wojtyła - Jan Paweł II w filmie. Konteksty kulturowe i literackie

Karol Wojtyła - Jan Paweł II w filmie Konteksty kulturowe i literackie to najnowsza książka Doroty Kulczyckiej poświęcona obecności motywu Jana Pawła II w kulturze.

04.03.2025

Filologia Polska. Roczniki Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego 2024

Marian Bugajski, Mirosława Szott

Miło jest mieć przywilej otwierania dziesiątego i tym samym niejako jubileuszowego numeru rocznika. Zarazem to może znakomita okoliczność, by dokonać kilku podsumowań, choć te najpewniej w większości pojawią się za rok, niemniej ważny drobiazg warto uwypuklić już teraz. Największym sukcesem, w odczuciu piszącego te słowa, jest nieprzerwane trwanie tytułu od dekady, mimo rozmaitych trudności. Nadto czasopismo systematycznie realizuje zadania nie tylko z zakresu wyzwań badawczych i ich prezentacji zgodnie z najnowszymi wymogami współczesności, ale także przyczynia się do integracji wielu środowisk – w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym czy także, aczkolwiek skromniej, europejskim, a nawet światowym. Wspólny mianownik tych zbliżeń stanowi oczywiście język, literatura, kultura, historia oraz polonistyka wreszcie – dziedzina chyba najbliższa dla większości publikujących na łamach zielonogórskiego periodyku Autorów.

(fragment *Słowa wstępnego*)

18.02.2025

Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze 2024: Słowo - forma, treść, użycie

Magdalena Hawrysz, Magdalena Jurewicz-Nowak, Irmina Kotlarska

„Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze” ukazują się od 2009 roku. Najnowszy tom *Słowo - forma, treść, użycie* został poświęcony pamięci Profesora Stanisława Borawskiego, wybitnego badacza dziejów używania języka, który był inicjatorem tej serii wydawniczej.

18.02.2025

Cnoty główne w dyskusjach publicznych

Monika Katarzyna Kaczor

Autorka stawia pytanie, o jakich cnotach mówią użytkownicy języka, kiedy dyskutują na temat moralności społecznej.

„Trzeba zaznaczyć, że w dyskusjach słowo cnota prawie wcale nie występuje lub jest świadomie unikane przez biorących udział w debatach. Można również przypuszczać, że dyskutujący wiedzą, o czym mówią, gdy w swoich wypowiedziach nawiązują do trwałych sprawności moralnych osób, dobrych nawyków, których obecność lub potrzebę zauważają w przestrzeni społecznej. (...) Cnoty główne w dyskusjach publicznych zrodziły się z refleksji i baczego śledzenia dyskusji publicznych, w których bierze się pod uwagę respektowanie lub pomijanie umiejętności, nawyku i dyspozycji do rozumnego czynienia dobra. W książce przywołuję programy telewizyjne, artykuły prasowe. Staram się nie oceniać ich, lecz jedynie za ich pomocą ukazuję dylematy, zalety moralne lub ich brak w dyskusjach, które mają charakter publiczny”.

(fragment wstępu)

17.02.2025

Emil Zegadłowicz, Maria Koszyc-Szołajska, Wasz korespondent donosi (dramat w trzech aktach)

Mirosław Wójcik

Spośród bogatego dorobku artystycznego Emila Zegadłowicza (1888–1941) wiele jego dzieł, zwłaszcza tych powstałych po roku 1938, nie doczekało się dotychczas publikacji, stąd też twórczość pisarza znana jest wciąż fragmentarycznie.

17.02.2025

Studia nad językiem Józefa Weysenhoffa, cz. 2. Elementy kresowe w powieściach cyklu litewskiego

Magdalena Płusa

Elementy kresowe w powieściach cyklu litewskiego stanowią drugą część *Studiów nad językiem Józefa Weysenhoffa* (część pierwsza: *Język młodzieńczej korespondencji do Konstantego Marii Gorskiego*, Kielce 2019, dotyczyła charakterystycznych zjawisk językowych obecnych w prywatnych listach przyszłego pisarza kierowanych w latach szkolnych i uniwersyteckich do kuzyna i serdecznego przyjaciela). Tym razem przedmiotem działań badawczych stały się różnego rodzaju zjawiska peryferycznej odmiany polszczyzny zwanej północnokresową utrwalone w trzech utworach literackich piewcy historycznych Kresów Wschodnich (*Unia, Sobol i panna, Puszcza*). Wybrane powieści stanowią wiarygodne źródło wiedzy o terytorialnym wariacie polszczyzny północnokresowej. Utrwalone w nich fakty językowe są nie tylko świadectwem regionalnej odmiany polszczyzny usytuowanej na dawnych Kresach Północno-Wschodnich, ale też dostarczają informacji na temat chronologii niektórych właściwości (gramatycznych i leksykalno-semantycznych), pozwalają zweryfikować i niejednokrotnie uzupełnić dostępne opisy zjawisk kresowych.

28.01.2025

Opowiedzieć niepełnosprawność. Wybrane problemy kulturowych reprezentacji niepełnosprawności

Klaudia Muca

Opowiadanie o doświadczeniu niepełnosprawności jest ważnym narzędziem emancypacji. Narracje niefikcjonalne, takie jak autobiografie, reportaże, autoetnografie czy eseje, to nie tylko przedstawienia indywidualnych doświadczeń autorów i autorek, lecz także źródła krytyki społecznej, wykorzystywane do wzmacniania ruchu na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami. Klaudia Muca przygląda się współczesnym działaniom emancypacyjnym na rzecz doświadczenia niepełnosprawności, realizowanym za pomocą narracji, uwzględniając ich kontekst społeczny, w tym takie zjawiska jak kryzys opieki, rozwój działań na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami i przemiany w strukturze współczesnego polskiego pola literackiego. Autorka zwraca również uwagę na międzynarodowy profil działań związanych z niepełnosprawnością i zestawia wybrane zdarzenia emancypacyjne, które pojawiły się w Polsce, z tymi, które zapoczątkowały rozwój ruchu na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami w krajach zachodnich. *(Opis wydawcy)*

23.01.2025

Tvořenili literaturou: společné dějiny český a německý psané literatury českých zemí (1760-1920)

Václav Petrboř, Václav Smyčka

Syntetyczna historia czesko i niemieckojęzycznej literatury, powstającej na ziemiach czeskich w latach 1760-1920.

Wydawcy:

Nakladatelství Akropolis

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

23.12.2024

Ziemię słów. Szkice o poezji wspólnotowej

Zbigniew Chojnowski

Praca dotyczy XX wieku oraz czasów najnowszych. Każdy rozdział stanowi „studium przypadku” jedynej w swoim rodzaju odmiany poezji wspólnotowej.

10.12.2024

From Laughter to Forgetting. A Sourcebook of Czech Avant-Garde Discourses

Zuzana Říhová

Kompleksowa antologia czeskiej awangardy literackiej.

06.12.2024

MALI GOŚCIE POLSKICH ROMANTYKÓW. Owady i robaki w literaturze epoki

Grzegorz Igliński

W monografii zaproponowano spojrzenie na twórczość kilkunastu wybranych romantyków polskich, zarówno emigracyjnych, jak i krajowych, przez pryzmat wyobrażeń zoomorficznych, to znaczy z perspektywy określeń związanych z owadami i robakami, a więc tym, co potocznie i ogólnie nazywa się „robactwem”.

02.12.2024

***Sublingualis*. Problemy i poetyki dyskursu medycznego w literaturze polskiej po roku 1989**

Beata Koper

Ukazał się szósty tom w serii Ars Medica Ac Humanitas. W *Sublingualis* autorka przygląda się literaturze polskiej, aby zbadać język i formę tekstów, w których pojawiają się doświadczenia z obszarów zagarniętych przez medycynę.

25.11.2024

Gesto a skutečnost: umění v meziválečném Československu. 1. Obyčejný život

Marie Brunová, Lukáš Holeček, Martin Lukáš, Kateřina Piorecká

W monografii zbiorowej "Gesto a skutečnost: umění v meziválečném Československu" (Gest i rzeczywistość: sztuka w międzywojennej Czechosłowacji) międzynarodowy zespół historyków i historyczek literatury, sztuki, teatru, filmu i muzyki obserwuje procesy, w ramach których sztuka kształtowała dyskurs publiczny w Czechosłowacji w latach 1918-1939.

Nakladatelství Academia: <https://www.academiaknihy.cz/kniha/gesto-a-skutecnost-umeni-v-mezivalecnem-ceskoslovensku-1-obycejny-zivot/>

14.11.2024

The Culture of Neural Networks. Synthetic Literature and Art in (Not Only) the Czech and Slovak Context

Zuzana Husárová, Karel Piorecký, Isabel Stainsby

Monografia o kontekstualizacjach zjawiska generowania tekstów literackich przy użyciu najnowszych technologii.

Wydawcy:

Nakladatelství Karolinum: <https://karolinum.cz/knihy/piorecky-the-culture-of-neural-networks-30719>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.: <https://ucl.cas.cz/produkt/the-culture-of-neural-networks/>

12.11.2024

Warszawa i Ryga w piosence na lekcjach języka polskiego jako obcego

Krystyna Barkowska, Katarzyna Duda, Marlena Olechowska, Agata Roćko

Warszawa i Ryga w piosence na lekcjach języka polskiego jako obcego to materiały edukacyjne z ćwiczeniami rozwijającymi sprawność rozumienia ze słuchu oraz umiejętność pracy z tekstem poetyckim, adresowane do uczących się języka polskiego jako obcego, drugiego i odziedziczonego, którzy opanowali polski alfabet oraz reprezentują poziomy biegłości językowej od A1 do C1 w skali Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (ESOKJ).

31.10.2024

Kobieca strona poezji /IL LATO FEMMINILE DELLA POESIA / ЖИНОЧА СТОРОНА ПОЕЗІЇ / MOTERIŠKOJI POEZIJOS PUSĖ

Zbiór prezentuje efekty warsztatów translatorskich poświęconych przekładom poezji Małgorzaty Lebdy i Krystyny Dąbrowskiej na język włoski, litewski oraz ukraiński.

30.09.2024

Dyskursy nowoczesności w literaturze XX i XXI wieku [red. nauk. Sławomir Sobieraj]

Sławomir Sobieraj

Z przyjemnością informujemy, że w Wydawnictwie Naukowym Uniwersytetu w Siedlcach ukazał się tom zbiorowy pt. *Dyskursy nowoczesności w literaturze XX i XXI wieku*.

25.08.2024

Twarze poezji

Eliza Krzyńska-Nawrocka

Książka Elizy Krzyńskiej-Nawrockiej jest monografią toposu twarzy we współczesnej poezji polskiej, a zarazem zbiorem interpretacji tych utworów poetyckich, w których pojawia się obraz twarzy (bądź obrazy analogiczne).

16.08.2024

Kruche jest piękne. Męskość w polskiej prozie emancypacyjnej po 1989 roku

Przemysław Górecki

Krucze jest piękne. Męskości w polskiej prozie emancypacyjnej po 1989 roku to opowieść o tym, jak w ostatnich trzech dekadach rodzima literatura posługiwała się pojęciem męskości oraz jakich pozaliterackich procesów zachodzących w Polsce i świecie było to pokłosiem. Dynamiczny okres najnowszej historii Polski zapoczątkowany przez transformację ustrojową otworzył krajowej literaturze okno, za którym zarysował się całkiem nowy pejzaż przemian kulturowych i granic tego, co męskie i kobiece. Panorama dostępnych nam emocji i doświadczeń rozciąga się po horyzont, jednak z jakichś powodów to nie niebo, a powszechnie przyjęte normy ekspresji przypisanej płciom są limitem. W jaki sposób polska proza najnowsza próbuje odpowiadać na opresyjny charakter norm i konwencji, w które męskość wtłacza jej bohaterów? Niezbędne staje się takie podejście do problemu, w którym refleksji poddawana jest nie jedna męskość, a rozmaite jej formy i dynamiczne relacje zachodzące między nimi. Książka stanowi propozycję takiego właśnie odczytania kilkunastu narracji literackich – projekt lektury, której punktem wyjścia jest odrzucenie przezroczystości rodzajowej towarzyszącej męskości.

(Opis pochodzi od Wydawcy).

16.08.2024

The Staszic Palace as Affective Heterotopia: New Category of Spatial Description

Aleksandra Wójtowicz

W Peter Lang International Academic Publishers ukazała się książka dr Aleksandry Wójtowicz o Pałacu Staszica jako heterotopii afektywnej.

31.07.2024

Rok 2020 i inne opowiadania

Publikacja „Rok 2020” to zbiór 23 wspomnień spisanych przez studentów Wydziału Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego – wspomnień, które stanowią dla odbiorców niezwykle świadectwo epoki.

23.06.2024

Stulecie poznańskiej polonistyki

Barbara Maria Judkowiak, Sylwia Karolina Karolak, Anna Małgorzata Piotrowicz, Seweryna Maria Wysłouch

Trzytomowa praca zawiera artykuły o profesorach związanych z polonistyką na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Składają się one na opowieść o dziejach uniwersytetu, wzbogaconą o archiwalia i przypominającą zapomniane wątki tradycji. Krótkie wprowadzenia i zamykające całość kalendarium pozwalają ujrzeć ludzkie losy i sprawy w kontekstach historycznych.

12.06.2024

Pięćdziesiąt lat zielonogórskiej polonistyki. Księga jubileuszowa

Iwona Pałucka-Czerniak, Marta Ruszczyńska

Książka powstała z okazji jubileuszu powstania zielonogórskiej polonistyki na Uniwersytecie Zielonogórskim. Zawiera część wspomnieniowo-informacyjną oraz naukową.

26.05.2024

MiroFor 2024 / tom 4: „Co już. Co jeszcze”

Joanna Niżyńska, Adam Zbigniew Poprawa, Piotr Sobolczyk

"MiroFor": ma perFormować: esejem, odkryciem z archiwów, dialogiem, prozą, wierszem, krytyką. Być Forum, platFormą i semaForem dla wszystkiego, co Białoszewskie w literaturze, sztuce i kulturze.

Czwarty tom „MiroFora” poświęcony jest przede wszystkim *Pamiętnikowi z powstania warszawskiego*.

24.04.2024

„Z życia ekranu”. Piśmiennictwo filmowe Stefanii Heymanowej

Monika Bator

Niniejszy tom zatytułowany „Z życia ekranu”. *Piśmiennictwo filmowe Stefanii Heymanowej na łamach czasopisma „Bluszcz” w latach 1928-1939* jest opracowanym edytorsko zbiorem wszystkich recenzji filmowych autorstwa tej publicystki pierwotnie drukowanych we wspomnianym tygodniku społeczno-literackim.

24.04.2024

Słownik wyrazów i frazeologizmów współczesnej polszczyzny motywowanych sytuacją walki (zbrojnej)

Dorota Połowniak-Wawrzonek

Słownik wyrazów i frazeologizmów współczesnej polszczyzny motywowanych sytuacją walki (zbrojnej) składa się ze *Wstępu*, podzielonego na pięć podrozdziałów – są to *Założenia wstępne*, podrozdziały o *Motywacji związków frazeologicznych*, o *Domenie, sytuacji walki (zbrojnej)*, o *Frazeologizmach współczesnej polszczyzny motywowanych sytuacją walki (zbrojnej)*. Ostatnim podrozdziałem jest charakterystyka słownika.

24.04.2024

Glottodydaktyka polonistyczna wczoraj, dziś i jutro. Między doświadczeniem a nowymi wyzwaniem

Stanisław Cygan, Marzena Anna Marczevska, Katarzyna Ostrowska

Monografia jest publikacją jubileuszową z okazji pięciolecia Centrum Kultury i Języka Polskiego Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

24.04.2024

Glottodydaktyka polonistyczna wczoraj, dziś i jutro. Między doświadczeniem a nowymi wyzwaniami

Stanisław Cygan, Marzena Anna Marczevska, Katarzyna Ostrowska

Monografia jest publikacją jubileuszową z okazji pięciolecia Centrum Kultury i Języka Polskiego Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

24.04.2024

Literatura i plakat. Korespondencja sztuk

Alina Lidia Biała

Publikacja stanowi piątą część cyklu *Korespondencja sztuk*, którego celem jest zaprezentowanie i analiza powiązań między literaturą a innymi dziedzinami twórczości artystycznej. Dotychczas w serii ukazały się: *Literatura i malarstwo*, *Literatura i architektura*, *Literatura i muzyka* oraz *Literatura i taniec*.

08.04.2024

Modele wydawnicze dla otwartych monografii w humanistyce. Raport

Mateusz Franczak, Kinga Kamińska, Gabriela Manista, Marta Świetlik, Magdalena Wnuk

Raport przedstawia wyniki rozpoznania polskiego rynku humanistycznych publikacji, zwłaszcza monografii, w otwartym dostępie. Autorki i autorzy analizują potrzeby polskich wydawców naukowych, trendy w rozwoju wydawniczych polityk otwartościowych oraz wybrane otwarte modele publikacyjne.

12.03.2024

Interpretuję: Jestem. Artykuły i szkice krytycznoliterackie (2017-2023)

Marek Bernacki

W Wydawnictwie Naukowym UBB ukazała się monografia naukowa autorstwa prof. Marka Bernackiego *Interpretuję: Jestem. Artykuły i szkice krytycznoliterackie (2017-2023)*.

15.02.2024

Przez pryzmat miłości. O pisarstwie Marii Kuncewiczowej

Barbara Szymczak-Maciejczyk

"Interesujące, iż Barbara Szymczak-Maciejczyk obrała twórczość nieco zapomnianej już Marii Kuncewiczowej jako przedmiot badań. Autorka kontekstem swych rozważań uczyniła opracowania o charakterze interdyscyplinarnym, co pozwoliło jej ukazać pisarkę m.in. jako prekursorkę współczesnego dyskursu dotyczącego biologicznego aspektu macierzyństwa czy wpływu migracji na zdrowie. Warto też sprawdzić, co dla nowego pokolenia badaczy jest ważne w twórczości autorki

Cudzoziemki, a niniejsza monografia stwarza ku temu doskonałą okazję." (prof. nadzw. UJD dr hab. Barbara Szargot)

05.01.2024

A History of Polish Literature

Anna Nasiłowska

Tłumaczenie z języka polskiego: Anna Zaranko, tłumaczka, pisarka, redaktorka i krytyczka literatury, laureatka Found in Translation Award 2023 (za przekład *Chłopów* Władysława Reymonta).

05.01.2024

Literatura i prawo. Związki i relacje

Beata Aleksandra Wałęciuk-Dejneka

Literatura i prawo. Związki i relacje to drugi tom monografii wieloautorskiej, włączającej się w ogólnopolski dyskurs naukowy badaczy, upominających się o interdyscyplinarne studia z zakresu Law & Literature. Autorzy artykułów zawartych w niniejszym tomie, literaturoznawcy i historycy, także młodzi, rozpoczynający pracę i "przygodę naukową", za punkt wyjścia swoich rozważań uczynili źródła literackie i historyczne.

05.01.2024

Pan Jowialski. Wydanie jubileuszowe

Aleksander Fredro, Agnieszka Maria Ziółowicz

Nowe, jubileuszowe wydanie komedii Aleksandra Fredry w opracowaniu Agnieszki Ziółowicz jest czwartym tomem z serii "Album Romantyczne".

04.01.2024

Rytm schowany w tekście. Adam "Łona" Zieliński i kultura popularna

Jerzy Madejski

W publikacji zebrano referaty wygłoszone podczas sympozjum z okazji 40. urodzin Adama "Łony" Zielińskiego (24-25.05.2022 r.). Szkice analityczne uzupełnia rozmowa z raperem. A tom opatrzony jest zestawieniem dyskografii artysty.

29.12.2023

Polonistyka "tu i teraz". Krajobraz po zmianie. Materiały Zjazdu Polonistów Warszawa 2022

Hanna Małgorzata Gosk, Michał Włodzimierz Kuziak, Ewa Paczoska

"Polonistyka – w momencie, w którym oddajemy książkę do druku mająca już status dyscypliny, co było dyskutowane w trakcie obrad Zjazdu – staje, tradycyjnie, wobec wyzwań związanych z profesjonalizmem. Staje też wobec wyzwań, znów dodam: tradycyjnie, choć wydaje się, że zapomnieliśmy o tym ostatnimi laty,

związanych z legitymizacją pozanaukową. I jeśli kwestia profesjonalizacji nie jest aż tak paląca, sądzę zresztą, że całkiem nieźle sobie z nią radzimy, to nowa dyscyplina powinna zacząć od refleksji nad tym, po co – w jakim celu – ma istnieć?" (Michał Kuziak)

03.12.2023

Panorama literaturoznawstwa cyfrowego

Marta Błaszczynska, Maciej Maryla, Bartłomiej Szleszyński, Tomasz Umerle

Prace zebrane w tym tomie pomyślane są w taki sposób, by oddać "mądrość etapu", czyli zebrać nasze zbiorowe doświadczenie i sproblematyzować je w kontekście ogólnych przemian w badaniach literackich. Nie jest naszym celem kronikarstwo czy raportowanie prac własnych, tylko głębsza refleksja nad transformacją literaturoznawstwa widzianą od strony warsztatu. Dlatego też głównym motywem tego zbioru jest rekonfiguracja prac literaturoznawczych i ich transformacja infrastrukturalna. Słowem, rozpoznajemy, że komponent cyfrowy naszych działań nie jest tylko miłym dodatkiem czy nowoczesnym ułatwieniem w codziennej pracy, lecz przekształca wszystkie etapy procesu badawczego.

Kolejne części tego tomu problematyzują ten główny wątek z różnych perspektyw. Najpierw przyglądamy się cyfrowej transformacji zasobów i gatunków swoistych dla dyscypliny (monografie, edycje, biografie, słowniki...), analizując przemiany ich funkcji w procesie badawczym. W drugiej części skupiamy się na nowych kompetencjach niezbędnych do posługiwania się cyfrowymi metodami i narzędziami. Ostatnia grupa tekstów poświęcona jest przemianom systemowym wynikłym z transformacji cyfrowej literaturoznawstwa.

(Ze Wstępu Macieja Maryla)

03.12.2023

Antologia "Kto wam pozwolił tak pięknie żyć..."

Łucja Dudzińska, Dawid Jung

Polsko-ukraińska antologia "Kto wam pozwolił tak pięknie żyć" ukazała się pod redakcją Dawida Junga i Łucji Dudzińskiej w serii Biblioteka Przekładów z Literatury Europejskiej, prowadzonej i wydawanej przez "Zeszyty Poetyckie" oraz Stowarzyszenie Pisarzy Polskich w Poznaniu.

01.12.2023

Paris, Ladis, Paradis. Biografia polityczna Władysława Mickiewicza

Mikołaj Mariusz Sokołowski

Lektura książki Mikołaja Sokołowskiego poświęconej postaci Władysława Mickiewicza, pierwородnego syna Wieszcza, jest doświadczeniem niezwykłym. Przede wszystkim dlatego, że realizuje nowy typ humanistycznej refleksji obejmującej życie literackie sensu *largo*: więc dzieł literackich, korespondencji, kontaktów i interakcji międzyludzkich, idei i obsesji, jakie podzielali, wartości i

tęsknot. *Paris, Ladis, Paradis* jest więc – zgodnie z drugą częścią tytułu – *biografią polityczną Władysława Mickiewicza*, ale jest też, nawet dopowiedziałbym, że bardziej, fascynującą narracją poświęconą życiu intelektualnemu, religijnemu, społecznemu drugiej połowy XIX wieku i pierwszej ćwierci wieku XX. Trudno w jednym akapicie ująć, w jakich kierunkach, perspektywach metodologicznych i na jakich obszarach książka o „Jego synu” jest wybitnym osiągnięciem naukowym, dziełem nowatorskim i odkrywczym. Wymienić by trzeba poza warstwą historycznoliteracką takie obszary jak hermeneutyka egzystencjalna, poetyka kompleksu, „lęk przed wpływem”, wreszcie socjologia literatury, historia idei, ukazanie przypadku szczególnego *close reading*. A i takie wyliczenie nie obejmuje wszystkich obecnych tu zagadnień. (Z recenzji prof. Andrzeja Fabianowskiego)

20.11.2023

Iwona Przybysz, *Sąd nad literaturą. Konkursy literackie na łamach prasy warszawskiej drugiej połowy XIX wieku*

Obecność, skala i społeczny odbiór różnego typu konkursów (literackich, naukowych oraz artystycznych) to szczególne zjawisko życia literackiego i kulturalnego na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku, które jednak – mimo jego wagi w kształtowaniu obrazu kultury epoki – nigdy nie stało się przedmiotem głębszej refleksji badawczej.

05.10.2023

Norwid żywy – kontynuacja

Justyna Gorzkowicz, Eliza Kącka, Regina Wasiak-Taylor

Nakładem wydawnictwa PUNO Press we współpracy ze Związkiem Pisarzy Polskich na Obczyźnie oraz warszawskiej Fundacji Museion Norwid ukazała się monografia poświęcona Cyprianowi Norwidowi. Książka jest podsumowaniem projektu „Norwid w Wielkiej Brytanii” (2021–2023) i nawiązuje do tomu „Norwid żywy” wydanego w Londynie w 1962 r. staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Monografia ukazała się przy współpracy redakcyjnej z Adamem Cedro w kieleckim Pewnym Wydawnictwie.

02.10.2023

29 podejrzanych

„29 podejrzanych” to pokłosie projektu realizowanego w ramach zajęć z twórczego pisania przez 30 studentów dziennikarstwa Uniwersytetu Zielonogórskiego pod opieką prof. Moniki Kaczor.

(fragment recenzji)

22.09.2023

200 sposobów jak skutecznie przygotować uczniów do egzaminu GCSE. Przewodnik metodyczny do podręcznika „Język, tożsamość, kultura wśród

młodzieży polonijnej w Wielkiej Brytanii"

Katarzyna Duda, Dorota Hrycak-Krzyżanowska, Marlena Olechowska, Agata Roćko

Przedstawiamy Państwu przewodnik metodyczny dla nauczycieli do podręcznika *Język, tożsamość, kultura. Wśród młodzieży polonijnej w Wielkiej Brytanii*, zatytułowany *200 sposobów, jak skutecznie przygotować uczniów do egzaminu GCSE*.

22.09.2023

Język, tożsamość, kultura wśród młodzieży polonijnej w Wielkiej Brytanii. Podręcznik przygotowujący do egzaminu GCSE z języka polskiego

Katarzyna Duda, Dorota Hrycak-Krzyżanowska, Marlena Olechowska, Agata Roćko

Zapraszamy do korzystania z podręcznika przygotowującego do egzaminu GCSE z języka polskiego.

22.09.2023

„Ryby, żaby, raki” czy „Rupaki”? Złota dziesiątka poezji polskiej na lekcjach języka polskiego jako obcego/drugiego

Samanta Busiło, Katarzyna Duda, Marta Koperska, Marlena Olechowska, Agata Roćko

Zapraszamy do korzystania z darmowych materiałów do nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego.

18.09.2023

Z troski o Rzeczpospolitą. Wybrane kazania staropolskie i oświeceniowe. Edycja tekstów

Marek Skwara

Tom zawiera wybór kazań staropolskich i oświeceniowych oprac. przez Marka Skwarę.

18.09.2023

Inga Iwasiów dla średnio zaawansowanych. Studia, eseje, relacje

Maciej Duda, Aleksandra Krukowska, Piotr Marcin Krupiński

Tom dedykowany Indze Iwasiów - prozaiczce, literaturoznawczyni, krytyczce literackiej, nauczycielce akademickiej, aktywistce.

18.09.2023

Grafomania i inne pokusy

Dariusz Andrzej Śnieżko

Polecamy Państwa uwadze nową książkę autorstwa Dariusza Śnieżki.

18.09.2023

Słownictwo Pism Stefana Żeromskiego. Tom 17 "Rodzina"

Leonarda Mariak

Przedmiotem badań w niniejszym tomie Słownictwa pism Stefana Żeromskiego jest analiza semantyczna, stylistyczna i funkcjonalna leksyki z pola tematycznego RODZINA, występującej w całym dorobku twórczym Żeromskiego. Pozwoli to, zgodnie z koncepcją ogólną serii, na „przyjrzenie się przez pryzmat słownictwa właściwościom stylu artystycznego poszczególnych utworów oraz realiom opisanego w nich świata, a także zestawienie i porównanie słownictwa świata przedstawionego z jego pozaliterackimi funkcjami. Ujawni również dwojakie zakorzenienie słów: w języku polskim jako naturalnym środku komunikatywnym zbiorowości oraz w języku artystycznym – wyrażającym określoną epokę”.

11.09.2023

Promocja języka polskiego

Publikacja jest niezwykle ciekawym podsumowaniem czterech dotychczasowych edycji programu Promocja Języka Polskiego, które przedstawiają jego założenia, dane statystyczne oraz wyniki ewaluacji przeprowadzonej wśród koordynatorów projektów. Czytelnik znajdzie tu wiele cennych informacji na temat zrealizowanych projektów, takich jak: *Literatura polska bez granic. Forum języka i kultury polskiej w Saksonii* - promującym wybrane dzieła literatury, języka i kultury polskiej; *Geopolonistyka* - przybliżającym historię badań nad językiem polskim i literaturą polską, a także opowiadającym o instytucjach prowadzących dydaktykę i badania polonistyczne, oraz o związanych z nimi badaczach, nauczycielach i studentach; czy *Dziedzictwo Jagiellonów* będący płaszczyzną dialogu między Polską a Finlandią o charakterze zarówno naukowym jak i popularyzatorskim, prowadzonym w formie wykładów, lekcji, pokazów, warsztatów multimedialnych i wideoklipów.

(z opisu Wydawcy)

08.09.2023

Historia mówiona: geneza, rozwój, koncepcje

Damian Gocół

Publikacja jest przewodnikiem po nurtach badań nad historią mówioną.

05.09.2023

Język w epoce antropocenu: ujęcie ekolingwistyczne

Magdalena Steciąg

Językoznawstwo jako dyscyplina naukowa było w swej długiej historii sytuowane głównie w obrębie humanistyki, ale traktowano je czasem jako naukę ścisłą, a czasem przynależną przyrodoznawstwu.

31.08.2023

Leksykon lubuskiej kreatywności nazewniczej

Radosław Sztyber

„Język jest mapą drogową kultury. Mówi Ci, skąd ludzie pochodzą i dokąd zmierzają” – pisała Rita Mae Brown. Fragment takiej mapy zaprezentowano w niniejszej książce. Jej autorami są młodzi użytkownicy języka, przygotowujący się do pracy w mediach. Pogłębiając wiedzę o dziennikarstwie i języku podczas zajęć uniwersyteckich, wielokrotnie słyszą o normie, poprawności, warsztacie językowym. Na co dzień chętnie sięgają po skróty, zapożyczenia czy neologizmy. Mieszkają w Lubuskiem i wymieniają się refleksjami o tym, jak język opisuje, ale i jak kształtuje otaczającą ich rzeczywistość. Wszystkie te fakty uformowały charakter tej publikacji, opisującej elementy językowego krajobrazu naszego regionu. (...)

[Kaja Rostkowska-Biszczyńska, *Przedmowa*]

22.07.2023

Misja życia. Praski polonista Marian Szykowski (1883-1952) a idea polsko-czeskiego zbliżenia na polu kultur

Roman Baron

Monografia życia i twórczości Mariana Szykowskiego, historyka literatury, znawcy teatru i publicyisty, profesora Uniwersytetu Karola IV w Pradze i twórcy pierwszej czeskiej zagranicznej polonistyki.

16.05.2023

Maria Komornicka, *Xięga poezji idyllicznej*, oprac. Barbara Stelingowska

Xięga poezji idyllicznej Marii Komornickiej/Piotra Odmieńca Własta to pierwszy w całości opublikowany zbiór wszystkich rękopiśmiennych tekstów poetki powstałych w Grabowie w latach 1917-1927. 550-stronicowa *Xięga* zawiera 260 utworów opatrzonego aparatem krytycznym i *Posłowiem*. Ukazała się w Warszawie w 2023 roku, jej wydawcą jest Fundusz Lokalny Masywu Śnieżnika. Tom został sfinansowany dzięki staraniom i zaangażowaniu Rodu Komornickich.

14.03.2023

Wizerunek wiźmy w piśmiennictwie staropolskim XVI i XVII wieku

Autorka monografii, Sabina Kowalczyk, pracuje w Katedrze Literatury Polskiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Jej zainteresowania badawcze skupiają się na przejawach słowiańskich i chrześcijańskich wierzeń opisanych w dawnym piśmiennictwie, a także na staropolskich zielarstwie i przekazach dotyczących sytuacji ekstremalnych oraz dwudziestowiecznej autobiograficznej twórczości kobiet żyjących na terenie Warmii i Mazur.

06.03.2023

„Wiersze wszystkie” Wisławy Szymborskiej

Wojciech Stanisław Ligęza, Wisława Szymborska

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował, że Wisława Szymborska będzie patronką roku 2023. Obchodom Roku Szymborskiej towarzyszy wiele wspaniałych wydarzeń, a w ich centrum pozostaje to, co najważniejsze - poezja.

22 lutego na księgarskie półki trafił tom *Wiersze wszystkie* Wisławy Szymborskiej. Zbiór wierszy noblistki ukazał się nakładem wydawnictwa Znak.

11.02.2023

Prace Literaturoznawcze 2022, nr 10

Czasopismo "Prace Literaturoznawcze" (40 pkt) powstało w 2013 roku z inicjatywy pracowników Instytutu Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

07.02.2023

Tajemnica miłości romantycznej. Zygmunt Krasiński i Delfina Potocka

Danuta Danek

Książka to studium psychoanalityczne wnikające w tragiczne dzieje rodzinne Zygmunta Krasińskiego i w powiązaną z nimi, szczególną więź emocjonalną między poetą a Delfiną Potocką. Wiąż ta ukazana jest w kontekście rozważań autorki nad swoistością psychologiczną zjawiska tzw. miłości romantycznej, którego świadectwa znajdujemy w literaturze romantycznej i w biografii jej twórców, a także na ogólniejszym tle wnoszonych przez autorkę tez poszerzających dotychczasowe spojrzenie na romantyzm. Zawiera także problematykę edytorską.

30.01.2023

Prace aksjologiczne. Język - literatura - kultura, tom 3, 2022

Monika Katarzyna Kaczor, Piotr Jan Kładoczny

Świat opiera się na wartościach. Aksjologizowanie jest zjawiskiem powszechnym i codziennym, które spotykamy w większości sfer naszego funkcjonowania. Ludzie organizują w ten sposób przestrzeń, budują na ich podstawie relacje z innymi i oceniają wszelkie działania oraz wytwory tych działań. (...)

20.01.2023

Miasto potencjalne. Warszawa w latach 1945-1980 w wybranych utworach prozy polskiej

Piotr Prachnio

Publikacja została poświęcona powojennej Warszawie z lat 1945-1980 oraz temu w jaki sposób uobecniła się ona w wybranych utworach Leopolda Tyrmanda,

Stefana Kisielewskiego, Mirona Białoszewskiego, Pawła Hertza, Marii Dąbrowskiej, Tadeusza Konwickiego i Edmunda Niziurskiego.

15.01.2023

Mila Elin - Poezje i szkice o poezji

Poezje i szkice o poezji Mili Elin (ok. 1907 – ok. 1942) w opracowaniu redakcyjnym Sławomira Sobieraja to książka prezentująca cały obecnie znany dorobek literacki zapomnianej poetki awangardowej, blisko współpracującej z Tadeuszem Peiperem. Publikacja zawiera dwadzieścia wierszy i trzy eseje poświęcone twórczości autorów związanych z krakowską „Zwrotnicą”. Dodatkowym jej walorem jest aneks, w którym umieszczono niedrukowane wcześniej listy Elinówny do Juliana Przybosa. Utwory poprzedzono wstępem historycznoliterackim i opatrzone komentarzem filologicznym.

10.01.2023

Maria Dąbrowska, Stanisław Stempowski: LISTY. TOM II. 1931-1944

Ewa Głębicka

Opracowała, wstępem i przypisami opatrzyła Ewa Głębicka.

Redakcja naukowa Andrzej Piotr Lesiakowski

10.01.2023

**„Schreiben über Frauenbeziehungen Konstellationen, Räume, Texte“
(Pisać o związkach między kobietami. Konstelacje, przestrzenie, teksty)
pod redakcją Moniki Bednarczuk (UwB) i Justyny Górny (UW)**

<https://filologia.uwb.edu.pl/aktualnosci/nowy-tom-w-wydawnictwie-z-ii-poziomu-w-ramach-rid-wspolredagowany-przez-badaczke-z-wydzialu-filologicznego-510.html>

09.01.2023

**MIĘDZY WILNEM, URALEM I PETERSBURGIEM. Asymetrie kulturowe,
transfer wiedzy i polityka w końcu XVIII i pierwszej połowie XIX wieku**

Monika Bednarczuk

Autorka: Monika Bednarczuk – literaturoznawczyni, badaczka związków polityki z literaturą, zwłaszcza w okresie międzywojennym, kultury przełomu XVIII i XIX wieku, intymistyki i pisarstwa kobiet, a w ostatnim czasie również nurtów i środowisk ezoterycznych w PRL.

09.01.2023

**Wissenschaften und ihr Dialog
Exkurse zur Erforschung des Lehrens und Lernens fremder Sprachen**

Wissenschaften und ihr Dialog

Der vorliegende Band fokussiert die immer noch notwendige Auseinandersetzung um das Verhältnis der Forschungslandschaft Lehren und Lernen fremder Sprachen mit anderen verwandten wissenschaftlichen Disziplinen. Ein besonderes Augenmerk liegt hierbei auf der Verwertbarkeit ihrer Erkenntnisse im fremdsprachenunterrichtlichen Kontext. Die einzelnen Beiträge beleuchten den Stellenwert der Einzelwissenschaften innerhalb des Forschungsbereiches und geben Denkanstöße für die Diskussion über interdisziplinäre Abhängigkeiten im sensiblen Miteinander der Einzelwissenschaften. Damit wird zur metafachlichen konzeptuellen Reflexion über das wissenschaftliche Fundament des Forschungsbereiches Lehren und Lernen fremder Sprachen und zur inhaltlichen Profilierung des Faches beigetragen.

The anthology is aimed to contribute to a debate on the relationship between the research area in teaching and learning foreign languages and other related scientific disciplines, with particular emphasis being on the implementation of the findings into foreign language teaching. The contributions shed light on the status of particular disciplines within the research field and also bring about the discussion on interdisciplinary dependencies in the interaction between them. This contributes to the meta-subject-specific conceptual reflection on the scientific foundation of the research in teaching and learning foreign languages and hence to the content-related profile of the subject.

30.11.2022

Architektki PRL-u. Komunistki, literatura i emancypacja kobiet w powojennej Polsce

Agnieszka Mrozik

Książka poświęcona jest polskim lewicowym intelektualistkom, polityczkom i działaczkom, które po drugiej wojnie światowej współtworzyły projekt socjalistycznej modernizacji kraju i emancypacji kobiet. Jednocześnie dotyczy ona nieobecności komunistek – lub ich specyficznej obecności – w historii kobiet i ruchu kobiecego w Polsce.

05.11.2022

Roman Palester, Pisma T. 1, Zawsze myliłem się w polityce

- Redaktor: Lech Dzierżanowski, Beata Bolesławska-Lewandowska, Iwona Lindstedt, Violetta Wejs-Milewska, Artur Zaguła
- Wersja językowa wydania: polska
- Liczba stron: 772
- Oprawa: miękka
- Nr wydania: 1
- Rok wydania: 2021
- ISBN ISSN: 978-83-224-5179-3, PWM Edition

05.11.2022

Utrwalanie szlaków. Studia o literaturze i kulturze Podlasia

Marek Kochanowski

Marek Kochanowski – dr hab., profesor na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku. Literaturoznawca, eseista, animator kultury. Zajmuje się literaturą modernistyczną, regionalną i popularną. Autor książek: *Powieści Witkacego wobec schematów powieści popularnej* (2007), *Modernizacja tradycji w wybranych utworach współczesnej kultury popularnej* (wraz z P. Stasiewiczem, 2013), *Melodramatyzm i powieść. Od rytuału do sensacji* (Żeromski, Mniszkówna, Strug) (2015), *Modernizm mniej znany. Studia i szkice* (2016).

Lublin 2022, Wydawnictwo Episteme

21.10.2022

W lustrze snów

Książka *W lustrze snów* została opracowana przez Studentów I roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego w ramach zajęć z twórczego pisania. Aby przygotować tę publikację, studenci zmagali się z niezależnymi ćwiczeniami, pomocnymi w rozpoznawaniu własnego warsztatu pisarskiego i w uświadamianiu osobistego potencjału w tym zakresie, a także pozwalającymi rozwijać kreowaną przez siebie sylwetkę bohatera, otaczającą go przestrzeń oraz perypetie, jakie stały się jego udziałem.

(Fragment *Wstępu*)

30.09.2022

Obraz ludzi Podhala i Tatr w inskrypcjach ze starego cmentarza na Pęksowym Brzyzku w Zakopanem

Agnieszka Szczaus

W pracy odtworzono złożony, wieloaspektowy, niezwykle interesujący językowo i poznawczo obraz ludzi utrwalony w zakopiańskich inskrypcjach.

30.09.2022

Słownik nazw miast województwa zachodniopomorskiego

Beata Afeltowicz

Autorka pracy zebrała i opracowała ojkonimy województwa zachodniopomorskiego.

30.09.2022

W salonie międzykulturowości "Magazyn Polsko-Niemiecki DIALOG" w latach 1987 - 2017

Paulina Ewa Olechowska

Publikacja przynosi charakterystykę wydawanego przez Federalny Związek Towarzystw Niemiecko-Polskich kwartalnika "Magazyn Polsko-Niemiecki DIALOG"

30.09.2022

Nie-pokoje twórcze. Antologia tekstów studentek i studentów studiów pisarskich US

Arleta Galant, Inga Iwasiów, Piotr Marcin Krupiński

Tom prezentuje prace studentek i studentów studiów pisarskich UUniwersytetu Szczecińskiego

29.09.2022

Niepospolite ruszenie słów. Liryka Heleny Raszki w zbliżeniach i przekrojach

Piotr Bogdan Michałowski

Zbiór szkiców poświęconych poezji Heleny Raszki.

22.09.2022

Siedem grzechów głównych w dyskusjach publicznych

Monika Katarzyna Kaczor

"Materiał zgromadzony przez Monikę Kaczor jest jedną z zalet opracowania, gdyż stanowi nie tylko podstawę do rozważań nad ważnymi, zaczerpniętymi z języka religijnego, pojęciami funkcjonującymi w przestrzeni publicznej, ale jednocześnie charakteryzuje uczestników sporów medialnych. [...]" (fragment recenzji prof. zw. dr. hab. Mariana Bugajskiego)

21.09.2022

Niesławne, pospolite, znikome. Robaki i owady w twórczości polskich wieszczów na tle tradycji literackiej

Monografia poświęcona została wyobrażeniom zoomorficznym w literaturze, koncentrując się na stworzeniach powszechnie określanych robakami i owadami. Przedstawienia zwierząt traktowane są tu jako motywy, symbole, znaki kulturowe (czasem pośredniczące w odczytaniu ludzkich losów), konstrukcje wyobraźni, elementy metafor, porównań i innych figur stylistycznych. Ponieważ cechą wyróżniającą takiego obrazowania jest powracanie, powtarzalność, duża częstotliwość występowania, dlatego wydaje się ono ważne i zasługujące na szczegółowe opracowanie. W literaturze granica między owadami a robakami nie jest tak wyraźna, jak w zoologii. Większość zwierząt potocznie zwanych „robakami” to larwalne postacie owadów. Zdarza się jednak, że nawet owad w stadium dojrzałym bywa nazywany „robakiem”. Wynika stąd konieczność uwzględnienia problemu nazewnictwa (w tekstach literackich ten sam bezkręgowiec może nosić różne nazwy — naukowe, zwyczajowe, ludowe, regionalne, wymyślone przez autora).

07.09.2022

Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze 2022: Bliskie otoczenie człowieka. Leksyka, teksty, dyskursy

Magdalena Hawrysz, Magdalena Jurewicz-Nowak, Irmina Kotlarska

Oddawany do rąk Czytelników tom gromadzi artykuły powiązane motywem bliskiego otoczenia człowieka, rozumianego zarówno w wymiarze przestrzennym, jak i społecznym.

08.07.2022

Spotkania z domem - w poezji współczesnej

Anna Węgrzyniak

Zebrane prace poświęcone siedmiu różnym poetom łączy potraktowany tematycznie motyw domu. Dla Zbigniewa Herberta utraconym domem jest Lwów, o którym poeta stara się zapomnieć. Arkadyjską przestrzeń dzieciństwa zastępuje kreacją sakralizowanej babci, która uczyła go wrażliwości na wszechświat. Inaczej swój dom wspomina wilnianin Romuald Mieczkowski: w jego twórczości z obrazem Wilna kojarzą się domy dziadków z okresu dzieciństwa (na terenie obecnie zburzonych dzielnic), sady oraz drzewa, którym serdeczna pamięć dopisuje serce. (ze *Streszczenia*)

17.06.2022

Sacrum w literaturze dziecięcej i młodzieżowej

<https://www.universitas.com.pl/produkt/4106/Sacrum-w-literaturze-dzieciecej-i-mlodziejowej>

17.06.2022

Tabu w literaturze i sztuce. Wczoraj i dziś

Redakcja: Weronika Biegluk-Leś, Ewa Pańkowska

<https://www.universitas.com.pl/produkt/4180/Tabu-w-literaturze-i-sztuce-Wczoraj-i-dzis>

17.06.2022

Wincenty Lutosławski i literatura. Studia

Praca zbiorowa pod red. prof. Jarosława Ławskiego to imponująca i ważna księga. Przede wszystkim dlatego, że ożywia obecność spuścizny niezwyklej postaci, jaką był wybitny filozof, ale też wychowawca i pedagog - Wincenty Lutosławski. Zapomniany nieco w kraju ojczystym dzięki inicjatywie prof. Ławskiego zostaje przypomniany. A to przypomnienie wybrzmiewa mocno, szerokim łukiem ogarniając myśl filozoficzną i pedagogiczną, biografię oraz związki z literaturą i teatrem jednego z najwybitniejszych badaczy Platona. Ważna ta księga jest też i dlatego, że

otwiera dotąd niedostrzegane perspektywy badawcze; inspiruje także do dalszych studiów nad spuścizną W. Lutosławskiego. Lektura tej książki okazuje się owocna dla literaturoznawców, ale też niewątpliwie dla historyków, w tym też historyków idei oraz filozofii, ukazując różne, dla wielu nieznane konteksty twórczości i aktywności społecznej W. Lutosławskiego.

Z recenzji prof. Edwarda Jakiela (UG)

Zaletą książki jest to, że nie ogranicza się tylko do sfery idei, ale zawiera też rozdział poświęcony biografii rodu Lutosławskich. Traktuje o tym rozdział III, Losy, biografie. Tomasz Szymański w swoim artykule przedstawia historię rodu Lutosławskich, akcentując wkład jego przedstawicieli do kultury, religii, polityki, gospodarki, techniki. Omówiony też jest w nim swoisty etos rodu Lutosławskich. Interesujący jest artykuł Cristiny González Caizán, która przedstawia relacje pomiędzy filozofem a jego pierwszą żoną Sofią na podstawie korespondencji z hiszpańskim filozofem Francisco Ginerem de los Rios. Jest to cenny materiał biograficzny, pozwalający odtworzyć zmienne koleje tego małżeństwa.

Z recenzji prof. Adama Sawickiego (UP im. KEN, Kraków)

17.06.2022

Krzysztof Puławski, Przetłumaczyć Irlandię

Monografia K. Puławskiego Przetłumaczyć Irlandię dobrze wpisuje się we współczesne nurty polskiego przekładoznawstwa. Temat problemów przekładu aluzji językowych, obecny od pewnego czasu w dyskursie dyscypliny, wciąż wymaga starannego zbadania. Studium przypadku, jakiego dokonał Autor, analizując dogłębnie wybrane polskie przekłady utworów pisanych w Hiberno-English (lub z wyraźnym jego udziałem), jest próbą całościowego opisu teoretycznego i praktycznego tego zagadnienia. Próbą tym cenniejszą, że Autor omawia też własne przekłady i proponuje niebanalne rozwiązanie strategiczne dla przekładów tego typu, jakim jest melanz języków i stylów autorskich. Potencjalnymi odbiorcami pracy mogą być nie tylko specjaliści-przekładoznawcy, ale też studenci wydziałów filologicznych, uczący się sztuki tłumaczenia i czytelnicy zainteresowani przekładem lub literaturą irlandzką.

Z recenzji prof. dr hab. Doroty Urbanek (UW)

Z niecierpliwością oczekuję ukazania się tej monografii, wprowadzającej czytelnika w świat języka Hiberno-English i jego literackich realizacji. Polskiego czytelnika, podkreślmy, na ogół w ogóle nieświadomego istnienia takiego języka, jego bogactwa i szczególnych wyzwania, jakie stawia on przed tłumaczami. Wypełni ona z pewnością lukę w naszej wiedzy, a także posłuży jako cenne kompendium zainteresowanym przekładem literackim (także w praktyce), również z innych języków (głównie tzw. małych, peryferyjnych, czy odmian dialektalnych). Monografię rekomenduję do druku z pełnym przekonaniem, ufając, że (...) stanie się ona cenną pozycją, zarówno akademicką, jak i popularyzatorską, a to rzecz nieczęsto widziana na naszym rynku.

Z recenzji dr hab. Joanny Pietrzak-Thébault, prof. UKSW

17.06.2022

Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich

Seria V: Monastycyzm i mistycyzm w literaturze, kulturze i języku Słowian

Rok wydania: 2021

Recenzenci: prof. dr hab. Leszek Bednarczuk, dr hab. Artur Bracki

Redakcja naukowa: Lilia Citko, Jarosław Ławski

Współpraca redakcyjna: Krzysztof Rutkowski

ISBN 978-83-7657-406-6

Oprawa: twarda

17.06.2022

Leonarda Dacewicz, Jolanta Chomko, Robert Szymula, KSIĘGI METRYKALNE CHRZTÓW KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO DEKANATU BIAŁOSTOCKIEGO Z II POŁOWY XIX WIEKU TREŚĆ I STRUKTURA METRYKALNEJ ALFABETYCZNE SPISY IMIENNE

Uwzględnione w badaniach księgi metrykalne chrztów stanowią polskie dziedzictwo historyczno kulturowe, źródło nazewnictwa osobowego, funkcjonującego od stuleci na pograniczu słowiańskiego Zachodu i Wschodu, i świadectwo zmian, jakie dokonywały się w zasobie własnych nazw osobowych badanego terenu w 2. połowie XIX i na początku XX wieku. O wartości badawczej tego typu źródeł stanowi stabilność zapisu elementów treści aktu metrykalnego, naśyconych szczegółowymi informacjami, a także wysoki stopień wiarygodności tych zapisów. (...) Księgi metrykalne urodzeń (chrztów) są odpowiednimi źródłami do badań socjolingwistycznych nad imiennictwem osobowym danego terenu. Dokumenty te zawierają informacje o statusie społecznym dziecka i rodziców, jego pochodzeniu, wyznaniu, narodowości, pozwalają ustalić imiona przyniesione lub odziedziczone po rodzicach lub krewnych. Umożliwiają uchwycenie wielu czynników zarówno językowych, jak i pozajęzykowych, czyli historycznych, kulturowych, społecznych i politycznych. Pozwalają określić trwałość tradycyjnego systemu imienniczego, żywotność poszczególnych imion, a także zachodzące w nim zmiany. Stanowią bazę do opisu złożoności i wszystkich zależności rozwoju systemu imienniczego na terenie kulturowo i językowo mieszanym.

Ujawnienie i analiza wpływów rosyjskiej kultury nazewnicznej, czyli skutków funkcjonowania w okresie zaboru w polskim systemie antroponimicznym obcych elementów i wzorców nazewnicznych, umożliwi przywrócenie pierwotnego brzmienia, czyli polskiej wersji, odnotowanych w księgach imion i nazwisk.

17.06.2022

Piotr Stasiewicz, Sześć odcieni czerni. Szkice o klasykach powieści noir

<https://www.universitas.com.pl/produkt/4096/Szesc-odcieni-czerni-Szkice-o-klasykach-powieści-noir>

17.06.2022

Anna Nosek, „Co dać dziecku na gwiazdkę?”. Studia nad kulturą czytelniczą i krytyką literatury dla młodych odbiorców w XIX wieku

<https://www.universitas.com.pl/produkt/4172/%E2%80%9ECo-dac-dziecku-na-gwiazdke%E2%80%9D-Studia-nad-kultura-czytelnicza-i-krytyka-literatury-dla-młodych-odbiorcow-w-XIX-wieku>

17.06.2022

BERNADETTA PUCHALSKA-DĄBROWSKA, Postać świętej Elżbiety Węgierskiej w polskim piśmiennictwie religijnym epok dawnych

Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa Warszawa 2021

ISBN: 9788366546622

stron: 302

17.06.2022

Jacek Partyka, Disarchiving Anguish. Charles Reznikoff and the Modalities of Witnessing

The book examines the modalities of witnessing in the works of Charles Reznikoff. Associated with the so-called “Objectivist” group created in New York in the early 1930s, Reznikoff is often called a poet-witness because the material he draws on in his poetry and, to a lesser extent in prose, comes from his observations of urban life and from authentic testimonies he found in archives. Yet, the process of turning eye-witnessed situations and contents of depositions given by other witnesses into literary texts is far from objective. In particular, Reznikoff’s use of archival material is informed by subtly camouflaged manipulation. To demonstrate various degrees of this change, the book centers on a comparative juxtaposition of the poet’s works with the original documents.

17.06.2022

"TOPOS": Pismo literackie, Idee, Środowisko. Studia, Idea i wstęp Jarosław Ławski

Dwumiesięcznik literacki „Topos” działa od roku 1993, ma więc historię istnienia obejmującą ponad ćwierć wieku [...]. Wśród osiągnięć pisma Jarosław Ławski [...] wymienia: wyraziste poglądy literackie, zgodnie z tytułem propagujące poszukiwanie „miejsc wspólnych”, a zatem zwrot w stronę tradycji i odrzucenie postmodernistycznych eksperymentów, „wykreowanie konstelacji znakomitych poetów”, dużą rolę odegraną w życiu literackim dzięki własnej Bibliotece, antologiom, konkursom i festiwalom, wreszcie ukształtowanie gustu i wrażliwości wiernych sobie czytelników. To z pewnością aż nadto wystarczający dorobek, aby uczcić go i konferencją, i pokonferencyjnym tomem.

Monografia przynosi szereg studiów i głosów (bowiem zawiera także zapis konferencyjnej dyskusji oraz wywiad z redaktorem naczelnym pisma, Krzysztofem

Kuczowski). Nie ma zatem charakteru wyłącznie naukowego. Obok tekstów literaturoznawczych pojawiają się eseistyczne, krytyczne czy też naznaczone kolorytem bardziej osobistym – wspomnieniowym. Czytelnik ma wrażenie, że w książce toczy się zainicjowana na konferencji dyskusja panelowa, której zapis jest jednym z elementów otwierających tom, że ma do czynienia z kolejnymi głosami w tej dyskusji. Traktuję to jako zaletę omawianej tu publikacji, dowodzącą faktu, że dotyczy ona spraw, problemów, utworów i – wreszcie – osób nieobojętnych i wzbudzających emocje (z reguły – bardzo pozytywne). Specyficznym dialogowym charakterem nadaje też publikacji fakt, że te same osoby pojawiają się w niej w kilku rolach: nadawców i odbiorców, poetów, czytelników, krytyków i literaturoznawców. Z recenzji Macieja Szargota (UŁ)

17.06.2022

Leksyka pola semantycznego „duchowość” w słownikach opisowych języka rosyjskiego końca XX wieku

Anna Rygorowicz-Kuźma

Rok wydania: 2021

Format: A5

17.06.2022

Paweł Wojciechowski, "Papierowe lustro". Literatura. Studia - szkice - omówienia

Monografia zawiera interpretacje twórczości zapomnianych / mało znanych pisarzy. Czytelnik wędruje - od romantyzmu (Jan Barszczewski, Erik Stagnelius) do neoromantyzmu (szwedzcy i polscy literaci przełomu wieków XIX i XX). Taka strategia badawcza ujawnia zaskakujące związki literatury szwedzkiej i polskiej, wskazuje pola wspólne i różne, wyzwala nowe odczytania w połączeniu ze sztuką malarską zakreślonych regionów.

17.06.2022

Elżbieta Awramiuk, Zapisać mowę. Wybrane zagadnienia graficznej reprezentacji tekstów polskich

Książka przynosi użyteczny przegląd różnych sposobów zapisu mowy (przede wszystkim na poziomie fonologicznym) i uwagi pogłębiające temat od strony teoretycznej, jak i praktycznej (m.in. w kontekście dydaktyki języka polskiego, glottodydaktyki i leksykografii). Do jej zalet należy to, że ocenę różnych systemów transkrypcji relatywizuje do potrzeb i celów ich stosowania. Cenne jest uwzględnienie wielu perspektyw, m.in. badawczej i edukacyjnej (Autorka demonstruje dużą wiedzę w zakresie dydaktyki języka polskiego w szkole). Z recenzji prof. dr. hab. Mirosława Bańki (UW)

Autorka podejmuje się pionierskiego na gruncie polonistycznym niezwykle

trudnego przedsięwzięcia badawczego z pogranicza wielu dyscyplin humanistyki [...]. W rezultacie podjętych przez nią wysiłków analityczno-interpretacyjnych czytelnik otrzymuje oryginalny opis porządkujący wiele faktów dotyczących relacji między mową a pismem, cech (wy)mowy polskiej i sposobów informowania o zjawiskach mownych. Elżbieta Awramiuk nie tylko w umiejętny sposób kumuluje rozmaite szczegóły faktograficzne rozproszone w dotychczasowej literaturze polskiej i obco-języcznej, ale uzupełnia je własnymi – poznawczo cennymi spostrzeżeniami.

Z recenzji dr. hab. Marka Wiśniewskiego, prof. UMK

17.06.2022

Grzegorz Moroz, A Generic History of Travel Writing in Anglophone and Polish Literature. Series: Textet: Studies in Comparative Literature, Volume: 93

A Generic History of Travel Writing in Anglophone and Polish Literature offers a comprehensive, comparative and generic analysis of developments of travel writing in Anglophone and Polish literature from the Late Medieval Period to the twenty-first century. These developments are depicted in a wider context of travel narratives written in other European languages. Grzegorz Moroz convincingly argues that, for all the similarities and cross-cultural influences, in the course of the nineteenth and twentieth century non-fiction Anglophone and Polish travel writing have dynamically evolved different generic horizons of expectations. While the Anglophone travel book developed relatively steadily in that period, the Polish genre of the *podróż* was first replaced by the *listy (kartki) z podróży*, and then by the *reportaż podróżniczy*.

25.05.2022

Małe i zapomniane - formy Michała Bałuckiego

Sobiecka Anna

Przygotowany tom studiów i tekstów źródłowych *Małe i zapomniane - formy Michała Bałuckiego* stanowi ważny wkład w dopełnienie obrazu badań nad kulturą literacką i teatralną drugiej połowy XIX wieku. Inicjatywa przywrócenia pamięci o mniej znanej twórczości Bałuckiego zaowocowała pracą wielostronnie oświetlającą jego dokonania artystyczne, ukazującą nie tylko warsztatową biegłość komediopisarza sprawnie posługującego się techniką "sztuki dobrze skrojonej", ale także twórcę świadomego przemian w literaturze i teatrze swoich czasów.

(fragment recenzji dr hab. Anny Podstawki, prof. KUL)

25.05.2022

Krytyka teatralna i krytycy. Studia o krytyce drugiej połowy XIX i początku XX wieku

Sobiecka Anna

Monografia zatytułowana Krytyka teatralna i krytycy. Studia o krytyce drugiej połowy XIX i początku XX wieku wpisuje się w kierunki poszukiwań typowe dla najnowszych badań krytycznoteatralnych. Na pracę składają się artykuły oraz omówienia dwóch autorek poświęcone wybranym przedstawicielom i zjawiskom należącym do nurtu polskiej krytyki teatralnej drugiej połowy XIX oraz pierwszych dekad XX wieku, będące efektem kilkuletnich poszukiwań indywidualnych. Uzupełnieniem obserwacji pozostaje wybór tekstów źródłowych związany bezpośrednio z omawianymi krytykami bądź tematami. Charakterystyka czołowych oraz mniej znanych krytyków i recenzentów ośrodków teatralnych – warszawskiego, krakowskiego, lwowskiego – stanowi zarazem próbę odpowiedzi na pytanie o kondycję polskiej krytyki teatralnej omawianego okresu, a także wgląd w polską myśl krytycznoteatralną przełomu XIX i XX stulecia. (Fragment Wstępu)

25.05.2022

Ekologia w dyskursie. Źródła, cechy, zadania

Daniel Kalinowski

Przygotowując pierwszą część projektu naukowo-badawczego Ekologia w dyskursie, postawiliśmy przed sobą hasła: źródła, cechy, zadania, co pozwoliło realizować trzy zasadnicze aspekty poznawcze:

1. Historyczny, który związany jest z opisem istniejących już w tradycji polskiej koncepcji dotyczących relacji pomiędzy tradycyjnymi wzorcami kultury a rozumieniem przyrody.
2. Teoretyczny, który powinien prowadzić do konfrontacji, oceny i adaptacji głównych problemów kulturowych badań przyrody i natury obecnych w krytyce amerykańskiej i zachodnioeuropejskiej w odniesieniu do specyfiki literaturoznawstwa i kulturoznawstwa Europy Środkowej.
3. Szczegółowo-analityczny, służący do weryfikacji założeń teorii i metodologii ekokrytyki w polskiej praktyce badań literackich i kulturowych także w wymiarze komparatystycznym, który powinien umożliwić porównanie polskich tekstów związanych z motywem ekologicznym (literatura, malarstwo, teatr, film) oraz konfrontację doświadczeń polskich z odmiennymi językowo ujęciami literatury przedmiotu.

Realizacji tych zadań podjęli się literaturoznawcy, a także doktoranci z innych dziedzin – zajmujący się problematyką ekologii – biolodzy i specjaliści nauk o bezpieczeństwie.

25.05.2022

Wielkie Pomorze. Gryfici oraz ich dziedzictwo

Daniel Kalinowski

Międzynarodowe Konfrontacje Kulturowe „Wielkie Pomorze“ zawierają w sobie cykliczne interdyscyplinarne sympozjum, podczas którego podejmowana jest problematyka tożsamości kulturowej, regionalnej i narodowej. Pierwsza edycja Konfrontacji poświęcona była problematyce mitu przestrzeni Pomorza (2007),

druga tożsamości kulturowej (2009), trzecia nakreśleniu najciekawszych ośrodków pomorskiej kultury artystycznej (2011), czwarta problematyce konfesji religijnej mieszkańców Pomorza (2013). Piąta określała zjawiska socjologiczno-literackie, które wyrażane były w artystycznych aktach poszczególnych etnosów (2015), szósta dotyczyła pomorskiej problematyki konfliktów i wojen oraz zawieranych ugód i pokojów (2017). Siódma edycja Konfrontacji (w 2019 r.) poświęcona była Gryfitom i stworzonemu przez nich Księstwu Pomorskiemu.

20.05.2022

Natan, syn Dawida (Sind Sie Jude?) Sztuka w pięciu obrazach z prologiem i epilogiem

Mirosław Wójcik

Publikacja przywraca literaturze ostatni dramat Emila Zegadłowicz, powstały na kilka tygodni przed śmiercią pisarza. Jego tematem jest obraz losu Żydów w czasie II wojny światowej, a utwór stanowi próbę udokumentowania Zagłady z perspektywy świadka.

20.05.2022

Przepraszam, ma Pan może długopis? Prośba we współczesnej polszczyźnie. Cz. 2 Jak proszą osoby star(sz)e i młod(sz)e

Agnieszka Katarzyna Rosińska-Mamej

Książka stanowi uzupełnienie wydanej w 2019 roku publikacji *Przepraszam, ma pan może długopis? Prośba we współczesnej polszczyźnie. Cz. 1 Prośba jako makroakt mowy*. Obie części książki dotyczą prośby, która postrzegana jest w nich jako gatunek mowy realizowany w praktyce komunikacyjnej współczesnych Polaków w postaci – mniej lub bardziej rozbudowanych – makroaktów mowy. Monografia z 2019 r. zawiera szczegółową charakterystykę (semantyczną, formalnojęzykową i pragmatyczną) mikroaktów mowy używanych w obrębie makroaktów prośb, między innymi uzasadnień prośby, przeproszeń, aktów skupiających uwagę na komunikacie czy pytań o możliwość spełnienia prośby.

19.05.2022

Zygmunt Krasiński w Europie. Rekonesans

Agnieszka Markuszewska, Mirosław Strzyżewski

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zaprasza do lektury nowego tomu z serii *Zygmunt Krasiński* pod redakcją Agnieszki Markuszewskiej i Mirosława Strzyżewskiego.

30.03.2022

Pamięć rysunku. Szkice plastyczne Cypriana Norwida

Justyna Gorzkowicz

Pamięć rysunku. Szkice plastyczne Cypriana Norwida – to próba przybliżenia osobowości twórczej wyjątkowego artysty. Asumpt do tej refleksji dały szkice Norwida wyselekcjonowane ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Oprócz [...] wprowadzenia – krótkiego stanu wiedzy o działalności plastycznej poety – w skład publikacji, którą oddajemy w ręce Czytelnika, wchodzi: katalog – z wyborem prac Norwida w aranżacji Jarosława Soleckiego oraz teksty interpretacyjne, kulturowo-antropologiczne Karola Samsela oraz Elizy Kąckiej. Do tego dołączone zostały bibliografia oraz spis ilustracji.

20.03.2022

O literaturze dawnej polskiej i europejskiej opowieść. Tradycje – kierunki – style

Andrzej Stanisław Borowski

„Spisałem tutaj opowieść o dawnych dziejach naszej literatury. Napisałem ją dla tych, którzy o literaturze się uczą, albo raczej dla tych, którzy chcą się czegoś o niej nauczyć. Do wszystkich, którzy tę moją książkę wezmą do ręki – tych, którzy się uczą i którzy – jak ja – uczą innych – zwracam się wprost, jak niegdyś zwracali się do swych adresatów pisarze starożytni, a także ich renesansowi naśladowcy. Używam zaimka «Ty».

13.03.2022

Wiek teorii. Sto lat nowoczesnego literaturoznawstwa polskiego. T. 1: monografia; t. 1-2: antologia

Danuta Małgorzata Ulicka

Praca zespołu pracowników Zakładu Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich ILP UW (z jednym wyjątkiem – prof. UJ, dr hab. Tomasza Bilczewskiego), finansowana z grantu NCN uzyskanego przez Danutę Ulicką w r. 2013, trwała 7 lat. Jej finalnym wymiernym efektem jest trzypięciotomowa publikacja „Wiek teorii. Sto lat nowoczesnego literaturoznawstwa polskiego” – pierwsza w takiej skali w Polsce, w regionie środkowo- i wschodnioeuropejskim, a jak piszą koledzy zagraniczni – także w Europie zachodniej i USA – prezentacja historii badań literackich ukazanych na tle porównawczym, wszechstronnie skontekstualizowanych kulturowo, instytucjonalnie, politycznie i społecznie, ekonomicznie i biograficznie.

Autorzy rozdziałów w monografii i antologii: Adela Kobelska, Joanna Jeziorska-Haładyj, Magdalena Szczypiorska-Chrzanowska, Przemysław Pietrzak, Tomasz Bilczewski, Michał Mrugalski, Artur Hellich.

16.01.2022

Tu jest taka tradycja, ja to wszystko dziedziczę... Tradycje literackie i kulturowe w tekstach polskiej sceny muzycznej XX i XXI wieku

Adam Regiewicz, Maciej Szargot

Praca jest poświęcona obecności tradycji literackiej w polskich piosenkach XX i XXI wieku. Odwołują się do niej reprezentanci nurtów o większych ambicjach: rocka, muzyki alternatywnej, piosenki literackiej, autorskiej, kabaretowej.

04.01.2022

Tom 7 (2021): Filologia Polska. Roczniki Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego

Monika Katarzyna Kaczor, Małgorzata Mikołajczak, Aneta Narolska, Radosław Szyber

Serdecznie zapraszamy do lektury najnowszego numeru "Filologii Polskiej".

15.12.2021

Bielsko-Biała: małe centrum świata

Marek Bernacki

Prof. Anna Węgrzyniak w recenzji wydawniczej książki Marka Bernackiego *Bielsko-Biała: małe centrum świata* nazwała ją „intelektualną biografią bielszczanina, który przedstawia odbiorcy „miłosny” związek z rodzinnym miastem.

12.12.2021

Portret sztukmistrza. Teofil Lenartowicz wobec kultury renesansu

Arkadiusz Krawczyk

„Książka Arkadiusza Krawczyka [...] stanowi imponujące wielością pomysłów interpretacyjnych i bogactwem tematycznym dyskursu naukowego studium związków polskiego poety romantycznego z tradycją europejskiego odrodzenia. [...] Wyznacza on autorowi *Lirenki* należne miejsce w dziejach literatury i kultury polskiej” (z recenzji wydawniczej).

28.11.2021

Paryż, Londyn, Monachium, Nowy Jork. Powrześniowa emigracja na mapie kultury nie tylko polskiej, tom 3: Wybitne postaci kobiece

Paryż, Londyn, Monachium, Nowy Jork. Powrześniowa emigracja na mapie kultury nie tylko polskiej, tom 3: Wybitne postaci kobiece, red. Anna Janicka, Ewa Rogalewska, Violetta Wejs-Milewska, Białystok-Warszawa 2021, 712 s. + 16 s. wkł. ilustr., ISBN 978-83-8229-172-8

Trzeci tom pracy zbiorowej *Paryż, Londyn, Monachium, Nowy Jork. Powrześniowa emigracja na mapie kultury nie tylko polskiej* z jednej strony stanowi kontynuację dwu poprzednich edycji poświęconych aktywności politycznej i kulturalnej

wychodźstwa niepodległego po 1939 r., z drugiej zaś uzupełnia je i wzbogaca o wyraźnie sprofilowaną tematykę, co poniekąd wyjaśnia podtytuł Wybitne postaci kobiece.

22.11.2021

Między "Sterem" lwowskim i warszawskim. Działalność społeczna i publicystyczna Pauliny Kuczalskiej

Agata Dorota Zawiszewska

Zbiór szkiców zebranych w niniejszym tomie stanowi środkową część „trylogii” prezentującej aktywność „hetmanki” polskich sufrażystek Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit oraz skupionych wokół niej społeczniczek warszawskich, które na przełomie XIX i XX wieku wykorzystywały emancypacyjne hasło równych praw „bez różnicy płci” dla kamuflowania innych rodzajów działalności, na przykład oświatowej, zawodowej, samopomocowej, spółdzielczej, narodowej

18.11.2021

Studia o "Królu-Duchu" pod red. nauk. Michała Kuziaka i Jarosława Ławskiego

Kraków 2020

ISBN: 978-83-7624-155-595

18.11.2021

UNIVERSUM SŁOWACKIEGO

Studia o wyobraźni

Rok wydania: 2020

Liczba stron: 395

ISBN: 978-836-644-84-90

28.10.2021

Język polski - między tradycją a współczesnością: księga jubileuszowa z okazji stulecia Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego

Ewa Katarzyna Horyń, Ewa Barbara Młynarczyk, Piotr Żmigrodzki

Tom zawiera kilkadziesiąt tekstów autorstwa językoznawców z różnych stron Polski, o tematyce bardzo zróżnicowanej, skupiającej się wokół problemów badawczych polszczyzny współczesnej i dawnej. Powstały one z myślą o uświetnieniu jubileuszu stulecia Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego.

27.10.2021

Odpamiętywanie polsko-żydowskie

Sławomir Jacek Żurek

Tytuł monografii *Odpamiętywanie polsko-żydowskie* można uznać za określenie całego procesu dokonującego się od ponad trzydziestu lat (od roku 1989) w badaniach historycznych, kulturoznawczych i literaturoznawczych obejmujących wkład polskich Żydów w rozwój kultury polskiej, ich uczestnictwo w życiu społecznym oraz relacje między nimi a pozostałymi Polakami. Podjęcie tego rodzaju eksploracji było poprzedzone ciszą, która po systemowo przeprowadzanej przez hitlerowców eksterminacji Żydów zapadła wokół ich wielowiekowej obecności w Rzeczypospolitej. Prowadzone w latach 1945–1989 oglądy naukowe – odnoszące się i do tej obecności, i do unicestwienia świata żydowskiego w czasie Holokaustu – miały bardzo ograniczony zakres. Władze komunistyczne nie widziały bowiem potrzeby ani przywoływania dziejowego istnienia polskich obywateli żydowskiego pochodzenia, ani pochylenia się nad ich „zniknięciem” podczas wojny. Taka polityka sprawiła, że dla większości Polaków zarówno świat żydowski sprzed drugiej wojny światowej, jak i sama Zagłada stały się zaledwie artefaktami powstałymi w oparciu o przebiegające w kulturze procesy postpamięciowe. (Ze *Wstępu*)

18.10.2021

Poezje

Justyna Beata Bajda, Jerzy Guranowski

Nakładem wydawnictwa Austeria ukazał się reprint młodzieńczych tomików wierszy Jerzego Guranowskiego z roku 1912 i 1913. Przypomniana została postać literata popularnego w kręgach warszawskiej bohemy, stałego bywalca kawiarni Udziałowa, gdzie spotykali się pisarze z kręgu Młodej Polski, autora recenzji teatralnych i filmowych oraz satyryka i publicysty współpracującego z wieloma pismami.

17.10.2021

Zatrudnienie: literat. Materiały, studia i szkice o Stanisławie Vincenzie

Jan A. Choroszy

W nowym tomie Biblioteki Vincenzowskiej zgromadzono różnorodne teksty, odzwierciedlające najważniejsze nurty badań nad dziełem autora *Połoniny*.

17.10.2021

Wzór nieznany: Stanisław Vincenz a muzyka

Jakub Żmidziński

Wzór nieznany. Stanisław Vincenz a muzyka jest próbą rekonstrukcji "filozofii muzyki" jednego z najbardziej oryginalnych prozaików polskich XX wieku. Urodzony w 1888 roku u podnóża Karpat Wschodnich, znany jako piewca Huculszczyzny, kojarzony z tematyką żydowską i górską, autor dziesiątków esejów poświęconych kulturze antycznej Grecji, Dantemu i literaturze europejskiej, przez całe życie był oddanym miłośnikiem muzyki. Był nie tylko wrażliwym melomanem, ale

i oryginalnym myślicielem, który tematyce muzycznej poświęcił w swoim pisarstwie sporo miejsca. Aby zrekonstruować świat jego muzycznych odczuć i refleksji, autor książki korzystał ze wszystkich opublikowanych tekstów Vincenza, a także z bogatej literatury przedmiotu, niemal wszędzie znajdując interesujące wzmianki i tropy, które – o czym przekonuje w udokumentowanym wywodzie – ostatecznie złożyły się na spójną całość.

29.09.2021

Piętnaście czarnych sukienek

"Piętnaście czarnych sukienek" to kryminał autorstwa studentów I roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Publikacja powstała w ramach zajęć z twórczego pisania, które w zeszłym roku akademickim (2020/2021) prowadziła pani prof. Monika Kaczor.

14.09.2021

Kryminalne światy przeszłości

Wolfgang Brylla, Marta Ruszczyńska

Niektórych, choć temat wielokrotnie był już podchwytywany i został odpowiednio naukowo opisany, może zdziwić informacja, że Stanisław Lem parał się również literaturą kryminalną.

14.09.2021

Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego, tom 2

Stanisław Borawski, Marzanna Uździcka

Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego

to dwutomowe dzieło, które powstało w ramach mecenatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tj. Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, jako projekt nr 0063/FNiTP/H11/80/2012 pod nazwą: *Historia języka i wspólnot komunikatywnych polskich w 50. wykładach*.

14.09.2021

Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego, tom 1

Stanisław Borawski, Marek Kazimierz Cybulski

Historia języka polskiego jako doświadczenia wspólnotowego

to dwutomowe dzieło, które powstało w ramach mecenatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tj. Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, jako projekt nr 0063/FNiTP/H11/80/2012 pod nazwą: *Historia języka i wspólnot komunikatywnych polskich w 50. wykładach*.

12.07.2021

Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszca: 1818-2018

Nakładem prestiżowego Wydawnictwa Polskiej Akademii Umiejętności ukazała się w Krakowie monografia naukowa *Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszca: 1818-2018*. Tom zredagowali prof. Jarosław Ławski (Uniwersytet w Białymstoku) i dr Łukasz Zabielski (Książnica Podlaska).

29.06.2021

Future of Scholarly Communication . Forging an inclusive and innovative research infrastructure for scholarly communication in Social Sciences and Humanities

Marta Błaszczewska, Maciej Maryl

This report discusses the scholarly communication issues in Social Sciences and Humanities that are relevant to the future development and functioning of OPERAS. The outcomes collected here can be divided into two groups of innovations regarding 1) the operation of OPERAS, and 2) its activities. The “operational” issues include the ways in which an innovative research infrastructure should be governed (Chapter 1) as well as the business models for open access publications in Social Sciences and Humanities (Chapter 2). The other group of issues is dedicated to strategic areas where OPERAS and its services may play an instrumental role in providing, enabling, or unlocking innovation: FAIR data (Chapter 3), bibliodiversity and multilingualism in scholarly communication (Chapter 4), the future of scholarly writing (Chapter 5), and quality assessment (Chapter 6). Each chapter provides an overview of the main findings and challenges with emphasis on recommendations for OPERAS and other stakeholders like e-infrastructures, publishers, SSH researchers, research performing organisations, policy makers, and funders. Links to data and further publications stemming from work concerning particular tasks are located at the end of each chapter. ([Zenodo.org](https://zenodo.org))

21.06.2021

Tom 6 (2020): Filologia Polska. Roczniki Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego

Tomasz Ratajczak, Marzanna Uździcka

Zapraszamy do lektury najnowszego numeru "Filologii Polskiej".

16.06.2021

(Nie)pokój w tekstach kultury XIX-XXI wieku

Krystian Maciej Tomala, Barbara Lucyna Zwolińska

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego ukazała się publikacja *(Nie)pokój w tekstach kultury XIX-XXI wieku* pod redakcją Barbary Zwolińskiej i Krystiana Macieja Tomali, będąca wynikiem ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowej o tym samym tytule, zorganizowanej przez Pracownię Badań

nad Literaturą Zapoznaną i Mniej Znaną na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego w 2019 roku.

16.06.2021

Czas - przestrzeń - egzystencja. Tożsamość w podróży. Szkice o literaturze

Nowa publikacja Prof. Barbary Zwolińskiej

09.06.2021

Reassessing Communism. Concepts, Culture, and Society in Poland, 1944-1989

Katarzyna Chmielewska, Agnieszka Mrozik, Grzegorz Aleksander Wołowicz

Trzynastu badaczy podjęło się krytyki dominującej narracji o komunizmie w Polsce, proponując nowe analizy tego pojęcia, a także badając przejawy antykomunizmu. Publikacja jest wynikiem prac w ramach grantu NPRH (2013-2020) pod kierownictwem prof. Michała Głowińskiego. Grant był realizowany w Ośrodku Studiów Kulturowych i Literackich nad Komunizmem IBL PAN.

15.05.2021

The Multidimensionality of Translational Hermeneutics

Autorzy: Beata Piecychna

Rok wydania: 2021

Numer ISBN: 978-83-65696-79-3

Liczba stron: 121

15.05.2021

Humanistyka między narodami. Interdyscyplinarne studia polsko-ukraińskie, Jarosław Ławski (red.) Lucjan Suchanek (red.)

Autorzy: Jarosław Ławski (red.) Lucjan Suchanek (red.)

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-65696-69-4

Liczba stron: 493

06.05.2021

PORADNIK: JAK MÓWIĆ I PISAĆ O GRUPACH NARAŻONYCH NA DYSKRYMINACJĘ Etyka języka i odpowiedzialna komunikacja

Poradnik dla osób, które chcą pisać i mówić o grupach narażonych na dyskryminację w sposób trafny, inkluzywny i niepowielający stereotypów.

06.05.2021

Odmrażanie. Literatura w potrzebie. Studia pisarskie Tom I

Inga Iwasiów

Odpowiedź na pytanie o ważność literatury nadaje książce znamiona poradnika, jednak porada, która zostanie przez nią udzielona ma specyficzny charakter. Przede wszystkim jest wieloznaczna – stosownie do wszystkich tych różnych, mających różne doświadczenia i motywy osób, które chcą pisać, piszą lub czytają.

06.05.2021

Kazanie koronacyjne z 1717 roku. Komentarz - Edycja - Objąśnienia

Marek Skwara

Oddajemy do rąk Czytelników tom złożony ze Wstępu i krytycznej edycji jednego z kazań, które towarzyszyły koronacji jasnogórskiego obrazu Najświętszej Marii Panny w roku 1717.

06.05.2021

Argentyna w prozie wspomnieniowej Józefy Radzymińskiej. Perspektywa językowo-kulturowa

Nina Pielacińska, Adrianna Weronika Seniów

Józefa Radzymińska była polską pisarką i jedną z ważniejszych działaczek Polonii argentyńskiej. Mimo że jej obfity, różnorodny genologicznie i tematycznie dorobek literacki obejmuje ponad 70 utworów wydawanych w latach 1937–2002, jest to współcześnie postać nieznaną szerokiemu gronu polskich czytelników i niemal nieobecna w nowszych opracowaniach historycznoliterackich.

06.05.2021

Frazeologiczne innowacje uzupełniające współczesnej polszczyzny. Studia

Jolanta Ignatowicz-Skowrońska

Opisane w książce zjawiska przekonują, że zasób frazeologiczny polszczyzny podlega dziś licznym przeobrażeniom.

06.05.2021

Fizyczne aspekty ludzkiego życia i ich odzwierciedlenie w języku i literaturze

Leonarda Mariak

Niniejsza monografia jest ostatnią z cyklu pracą zbiorową, która powstała dzięki współpracy Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz badaczy z różnych ośrodków naukowych i kulturalnych z całej Polski.

06.05.2021

Poetyka ekstremalna oraz inne noty o lirycie i krytyce współczesnej

Jerzy Madejski

Nakładem wydawnictwa Pasaże ukazała się nowa książka profesora Jerzego Madejskiego, zbierająca jego szkice o poezji współczesnej.

06.05.2021

Głosy sojuszników spraw kobiet. Pisma mężczyzn wspierających emancypację Polek w drugiej poł. XIX...

Maciej Duda

Ponadpłciowe sojusznictwo, jego możliwości i rodzaje, staje się głównym współczesnym i etycznym kontekstem zgromadzonych tu pism.

09.04.2021

Zygmunt Krasiński, *Oeuvres en français. Prose poétique suivi de Écrits politiques et critiques*

Agnieszka Markuszewska, Joanna Pietrzak-Thébault, Mirosław Strzyżewski

Wydana w paryskim wydawnictwie Classiques Garnier edycja krytyczna zawiera francuską prozę poetycką i pisma publicystyczne Zygmunta Krasińskiego.

08.04.2021

Cyprian Norwid, „*Nie są nasze - pieśni nasze*”. *Wiersze religijne*

Stefan Sawicki

W roku 2021 przypada dwusetna rocznica urodzin Cypriana Norwida. Ukazał się drugi tom okolicznościowej serii przygotowanej przez Pewne Wydawnictwo – antologię wierszy religijnych Norwida opracowaną przez Profesora Stefana Sawickiego, redaktora naczelnego krytycznego wydania „Dzieł wszystkich” Norwida.

30.03.2021

Defiant Trajectories: Mapping out Slavic Women Writers Routes

Tom poświęcony jest dziewięciu pisarkom włączonym do Szlaku Kobiet Pisarek. Są nimi: Marija Jurić Zagorki i Ivana Brlić Mažuranić z Chorwacji, Divna Veković z Czarnogóry, Anna Achmatowa, Marina Cwietajewa i Zinaida Gippius, Maria Konopnicka, Jelena Dimitrijević z Serbii oraz Słowenka Zofka Kveder.

29.03.2021

MIĘDZY METAFIKCJĄ A NON-FICTION. PODMIOTOWOŚĆ W LITERATURZE ROSYJSKIEJ KOŃCA XX- POCZĄTKU XXI WIEKU

Kategoria: Filologie obce

Autorzy: Redakcja naukowa Grzegorz Czerwiński, Ewa Pańkowska

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-7431-651-4

Liczba stron: 294

Format: B5

Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku

18.03.2021

O Sasa do Lasa... i Paca. Rozprawy, artykuły / przyczynki (wybór)

Dobrosława Świerczyńska

17.03.2021

Cztery szlachetne prawdy: Motywy buddyjskie w literaturze polskiej do czasów pozytywizmu

Daniel Kalinowski

Prezentowana praca jest pomyślana jako jeden z aktów budowania wypowiedzi literaturoznawczej i polonistycznej. Przez termin „motyw buddyjski” rozumie się tutaj analizę podstawowej części świata przedstawionego utworu literackiego, taką jak zdarzenie, przedmiot, cecha, sytuacja lub przeżycie, które wynikają ze światopoglądu buddyjskiego. Przy czym należy podkreślić, że w przywoływanych w pracy utworach większość autorów nie wiedziała o istnieniu buddyzmu lub miała o nim bardzo mgliste wyobrażenie. To zrozumiałe, jeśli przypomnieć, że wnikliwa recepcja buddyzmu w Europie to kwestia dopiero drugiej połowy XIX w.

10.03.2021

Słownik nazw miejscowości województwa świętokrzyskiego

Marek Ruszkowski

Domaszowice czy Domaszewice? Jadę do Tuczęp czy do Tuczępów (wieś Tuczępy)? Mieszkam we Włoszczowie czy we Włoszczowej? Przymiotnik od nazwy Oblęgorek to oblegorski czy oblegorecki? Jak brzmią przymiotniki od nazw Bejsce, Bizorędki? To niektóre z wielu pytań nurtujących nie tylko osoby odwiedzające województwo świętokrzyskie, ale też jego mieszkańców. Takich wątpliwości dotyczących nazw miejscowych jest wiele, a ich rozstrzygnięcie nie zawsze jest proste. Wynika to

z kilku przyczyn: bogactwa form nazw miejscowości, ich odmiany odbiegającej często od wzorców deklinacyjnych, lokalnych zwyczajów językowych. Taka sama nazwa może mieć różną odmianę w zależności od tego, w którym regionie Polski leży miejscowość.

03.03.2021

Tanatos w literaturze dziecięcej i jego pedagogiczny wymiar

Justyna Sztobryn-Bochomska

Publikacja jest monografią podoktorską z zakresu tanatopedagogiki, włączającą również hermeneutyczne badania nad literaturą. Autorka poddaje interpretacji kilkadziesiąt publikacji dla dzieci – najnowszych, wydanych po 2000 r. – podejmujących wątek śmierci. Posługuje się metodą hermeneutyczną. Koncepcję refleksji pedagogicznej dotyczącej śmierci prezentuje na tle szerokiej panoramy stosunku do umierania we współczesnej kulturze. W zasadniczej części, czyli w analizie literatury dziecięcej poświęconej śmierci (własnej oraz – co być może dla młodych osób jest nawet ważniejsze – śmierci kogoś bliskiego) wydobywa różne wobec niej postawy i różne próby oswojenia się z tym problemem.

25.02.2021

Przepraszam, ma pan może długopis? Prośba we współczesnej polszczyźnie. Cz.1: Prośba jako makroakt mowy

Agnieszka Katarzyna Rosińska-Mamej

Niniejsza publikacja zawiera opis strategii komunikacyjnych stosowanych przez nadawców próśb w celu osiągnięcia wpływu na postępowanie adresatów tych aktów mowy.

24.02.2021

"Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze" 2019

Magdalena Hawrysz, Magdalena Jurewicz-Nowak, Irmina Kotlarska

Oddawany do rąk Czytelników tom gromadzi artykuły, dla których pojęciem kluczowym jest dyskurs. Ta pojemna kategoria pozwala skupić się na różnorodnych aspektach zachowań językowych, akcentując nie tylko samą formę przekazu, lecz także jej właściwości i strategię wytwarzania w odniesieniu do sytuacji użycia w szeroko rozumianym kontekście komunikacyjnym. Znajduje to odzwierciedlenie w prezentowanych tu studiach, których autorzy na podstawie różnorodnych źródeł przyglądają się zarówno dyskursom w przeszłości, jak i wielorakim sposobom mówienia o przeszłości.

24.02.2021

Prace aksjologiczne. Wartości językowe i kulturowe obecne w czasopiśmiennictwie polskim po roku 1989, t. 2, 2021

Monika Katarzyna Kaczor, Anastazja Beata Seul

Aksjologia, pozostając domeną filozofii, budzi zainteresowanie przedstawicieli różnych dyscyplin – zwłaszcza humanistycznych i społecznych. Świat wartości obecny był w kulturze od zarania dziejów – obecny jest także i dziś. Świadectwem tej obecności jest także współczesne czasopiśmiennictwo.

21.02.2021

Twórczość Wiesława Kazaneckiego oraz laureatów nagrody literackiej jego imienia

Marek Kochanowski, Katarzyna Sawicka-Mierzyńska

Książka stanowi czwartą publikację z serii „Biała Seria. Podlaski Regionalizm Literacki” i została poświęcona twórczości patrona oraz laureatów Nagrody Literackiej Miasta Białegostoku im. Wiesława Kazaneckiego. Znalazły się w niej artykuły badaczy wywodzących się z białostockiej polonistyki, jak też reprezentantów ośrodków akademickich z Krakowa, Poznania i Katowic.

19.02.2021

Deformacja. Brzydota. Odmienność. Literatura. Język. Kultura. Dydaktyka

Grażyna Maria Różańska

Tematyka niniejszego tomu zachęca do naukowej refleksji nad pojęciami brzydoty, deformacji i odmienności, czyli tym, co w jakiś sposób przełamuje przyjęte społecznie i kulturowo kanony piękna, jest inne, zniekształcone, ułomne, wypaczone w porównaniu z tym, co aktualnie jest pojmowane czy też oceniane jako zgodne z normą. Uznanie czegoś za brzydkie, zdeformowane bądź odmienne wiąże się z jego oceną, nierzadko emocjonalną, zakłada również odniesienie do aktualnie obowiązującej normy lub też porównanie z tym, w jaki sposób dane zjawisko oceniane było w przeszłości.

Barbara Mitrenga (fragment artykułu)

17.02.2021

Światowa historia literatury polskiej. Interpretacje

Tomasz Józef Bilczewski, Stanley Bill, Magdalena Popiel

Światowa historia literatury polskiej. Interpretacje to panoramiczny obraz literatury polskiej wszystkich epok: od średniowiecza po wiek XXI. Tworzy go ponad trzydzieści analiz wybranych utworów literackich napisanych przez ponad trzydziestu komparatystów, znawców literatury i kultury polskiej z całego świata: od Kanady, USA i Brazylii po Chiny i Japonię.

16.02.2021

Między mitem a kiczem. O prozie Brunona Schulza

Michał Tadeusz Piętniewicz

Jaki charakter ma proza Brunona Schulza? To proste pytanie stało się przyczyną dociekań i udzielenia nieoczywistych odpowiedzi przez Michała Piętniewicza. Schulz niewątpliwie był jednym z największych pisarzy XX wieku, ale zdaniem badacza stawianie go na absolutny piedestał wydaje się po pierwsze bałwochwalcze, a po drugie nietrafione ze względu na pewną, narzucającą się od razu cechę jego pisarstwa: mianowicie jego osobność. Dlaczego twórczość Schulza mimo wszystko cieszy się dużą popularnością? Stoi za tym duchowe pokrewieństwo z dziełami Kafki? Mitologizacja? A może to zręcznie napisany kicz?

16.02.2021

Z PROBLEMATYKI KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO VIII

Urszula Andrejewicz, Elżbieta Awramiuk

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Pod redakcją Elżbiety Awramiuk i Urszuli Andrejewicz

Rok wydania: 2020

Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku

16.02.2021

Praktyka pisarska Polaków wobec normy ortograficznej

Anna Monika Zagajewska

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Anna Zagajewska

Rok wydania: 2020

Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku

16.02.2021

Ukraińska dramaturgia końca XIX i początku XX wieku

Natalia Maliutina

16.02.2021

Formy czasu przeszłego w cerkiewnosłowiańskich przekładach psalterza

Jarosław Karzarnowicz

Przedmiotem niniejszej monografii jest funkcjonowanie form czasu przeszłego w cerkiewnosłowiańskich przekładach psalterza począwszy od Psalterza synajskiego aż po psalterze wieku XVI. Celowo wybrano tę księgę biblijną, będącą przecież utworem o charakterze poetyckim, hymnicznym, w którym rzadko spotyka się

elementy o charakterze narracyjnym, i w którym proste zastosowanie metod analizy stosowanych przy fragmentach narracyjnych bardzo często zawodzi, a nawet wypacza treść.

16.02.2021

Język ojczysty w edukacji szkolnej w Polsce, Czechach i na Słowacji

Elżbieta Awramiuk, Stanislav Štěpáník

Kategoria: Filologia polska

Pod redakcją Stanislava Štěpáníka i Elżbiety Awramiuk

Rok wydania: 2020

Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku

11.02.2021

Dziewiętnastowieczne pryncypia i marginalia literackie. Studia

Dorota Samborska-Kukuć

Najnowsza publikacja autorki stanowi zbiór studiów historycznoliterackich dotyczących XIX wieku, zgrupowanych w dwóch częściach: pierwszej, interpretacyjnej, oraz drugiej, biografizującej, która jest owocem badań archiwalnych i swego rodzaju pochwałą „metrykaliów” – nie tylko odślaniają one nieznanne fakty z życia twórców czy pierwowzorów bohaterów literackich, ale i mogą stanowić przyczynek do nowego spojrzenia na interpretacje utworów (np. zagadki literackie i biograficzne).

05.02.2021

Krytyka teatralna i krytycy. Studia o krytyce drugiej połowy XIX i początku XX wieku

Sobiecka Anna, Anna Renata Podstawka

Monografia zatytułowana Krytyka teatralna i krytycy. Studia o krytyce drugiej połowy XIX i początku XX wieku wpisuje się w kierunki poszukiwań typowe dla najnowszych badań krytycznoteatralnych.

05.02.2021

Pogranicza sacrum w medium literatury

Daniel Kalinowski

Nasza dzisiejsza propozycja interpretatorska gromadzi badaczy literaturoznawców z różnych ośrodków naukowych w Polsce oraz o różnorodnym doświadczeniu akademickim. W artykułach omawiamy zagadnienia głównie polonistyczno-literaturoznawcze, ale przecież nie tylko. Mamy bowiem świadomość, że we współczesnych praktykach interpretacyjnych warto sięgać po problematykę istniejącą na styku czasami odmiennych i wchodzących ze sobą w relacje pomiędzy

różnymi tradycjami językowymi dziedzin aktywności człowieka. Z tego więc powodu w swoich realizacjach nie unikamy ujęć interdyscyplinarnych czy też takich, które nie znajdują się w głównym nurcie dyskursu polonistycznego. [...]

23.01.2021

Reformacja z perspektywy Bielska i Białej

Aleksandra Ewa Banot, Ewelina Gajewska, Tomasz Markiewka

Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2018.

23.01.2021

Czytanie miasta. Bielsko-Biała jako kulturowy palimpsest

Marek Bernacki, Robert Pysz

Pod redakcją Marka Bernackiego i Roberta Pysza; recenzja wydawnicza:
prof. dr hab. Tomasz Stępień.

23.01.2021

Dom na pograniczu - Dom na pohraničí

Libor Pavera

Tom interdyscyplinarnych prac naukowych pod red. Libora Pavery. Recenzenci:
prof. Ivo Pospíšil (Uniwersytet Masaryka w Brnie), prof. Emil Tokarz (ATH).

16.12.2020

Życie Norwida. Pamiątka dwusetnej rocznicy urodzin Poety

Józef Franciszek Fert

W roku 2021 przypada dwusetna rocznica urodzin Cypriana Norwida (24 września 1821 – 22/23 maja 1883), jednego z najpowszechniej w kraju i za granicą znanych i uznanych pisarzy polskich. Niezwykle ważna i interesująca jest nie tylko jego wielostronna twórczość (rysunek, grafika, rzeźba, poezja, dramat, publicystyka), w której raz po raz odkrywamy autentyczne arcydzieła, ale równie bogate życie poety, któremu w pierwszym rzędzie poświęcona jest ta książka, stanowiąca szkic biograficzny jego losów i zwarty opis wszechstronnego dorobku literackiego i artystycznego.

14.12.2020

Towards rediscovery: LOCKDOWNS - Joanna Ciechanowska

Justyna Gorzkowicz

'Lockdowns' Joanny Ciechanowskiej to seria obrazów powstałych w okresie po ogłoszeniu pandemii wczesną wiosną 2020 roku jako odpowiedź artystki na sytuację przymusowego zamknięcia (cykl inicjuje również funkcjonowanie Blue Point Art Gallery, wirtualnej, trójwymiarowej galerii – przestrzeni wobec problemów i pytań stawianych przez tę sztukę nader komplementarnej). Justyna Gorzkowicz

śledzi podstawowe wątki tego projektu artystycznego, zauważając, że jest to czas rewizji prywatnej historii artystki na równi z ponownym spojrzeniem na dostępne narzędzia ekspresji artystycznej (np. powracająca problematyka napięć między figuracją a abstrakcją). Płótna, podzielone na cztery mikrocykle, odpowiadają czterem kręgom bliskości czy, należałoby powiedzieć, oddalenia od świata w tym okresie (nieosiągalna daleka podróż, bardzo utrudniona podróż bliska, przewartościowany świat wewnętrzny, wreszcie relacje międzyludzkie z najbliższymi). Zostają one umieszczone przez Gorzkowicz z jednej strony w kontekście malarstwa współczesnego (również dawnego), z drugiej odniesione do najważniejszych kategorii humanistyki dwudziestowiecznej, głównie problematyki pamięci i kultury wizualnej.

Z recenzji dr. hab. Igora Piotrowskiego

11.12.2020

"International Journal of Slavic Studies. Transgressive, Pragmatic and Speculative Horizons of Popular Literature and Culture" (nr 2, 2020)

Bogdan Wojciech Trocha

Pismo skupia badaczy literatury i kultury popularnej krajów słowiańskich. Jest rozwinięciem i kontynuacją serii wydawniczych *Fantastyczność-Cudowność* wydawanej na Uniwersytecie Zielonogórskim w latach 2009-2014 oraz *Mitologizacje kultury* wydawanych w latach 2013-2016.

11.12.2020

Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze 2019

Magdalena Hawrysz, Magdalena Jurewicz-Nowak

Oddawany do rąk Czytelników tom gromadzi artykuły, dla których pojęciem kluczowym jest dyskurs. Ta pojemna kategoria pozwala skupić się na różnorodnych aspektach zachowań językowych, akcentując nie tylko samą formę przekazu, lecz także jej właściwości i strategię wytwarzania w odniesieniu do sytuacji użycia w szeroko rozumianym kontekście komunikacyjnym. Znajduje to odzwierciedlenie w prezentowanych tu studiach, których autorzy na podstawie różnorodnych źródeł przyglądają się zarówno dyskursom w przeszłości, jak i wielorakim sposobom mówienia o przeszłości.

08.12.2020

Eliza Orzeszkowa. Pamięć kultury

Autorzy: Jarosław Ławski Swietłana Musijenko

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-20-5

Liczba stron: 640

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Żydzi Wschodniej Polski. Seria VII. Między Odessą a Wilnem: Wokół Idei Syjonizmu

Autorzy: Jarosław Ławski (red.) Ewelina Feldman-Kołodziejuk (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-22-9

Liczba stron: 393

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Fantastycznonaukowe podróże w czasie. Między logiką a emocjami

Autorzy: Mariusz M. Leś

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-23-6

Liczba stron: 327

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

**Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich; literatura
język kultura historia**

Autorzy: Zofia Abramowicz (red.) Jarosław Ławski (red.) Krzysztof Rutkowski (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-29-8

Liczba stron: 346

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Odessa, muzyka, literatura. Ukraińsko-polski transfer kulturowy

Weronika Biegluk-Leś, Jarosław Mariusz Ławski, Natalia Maliutina

Monografia obejmuje kulturowe znaczenia Odessy w różnych kontekstach.

08.12.2020

Tadeusz Miciński i ludzie epoki

Autorzy: Marcin Bajko (red.) Jarosław Ławski (red.) Urszula M. Pilch (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-49-6

Liczba stron: 443

Format: A5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Fantastyka a realizm

Autorzy: Weronika Biegluk-Leś Sylwia Borowska-Szerszun Ewelina Feldman-Kołodziejczuk

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-45-8

Liczba stron: 230

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Jan Leńczuk, Poezje zebrane (1998-2019). Tom II

Dariusz Jan Kulesza, Jarosław Mariusz Ławski

Autorzy: Jarosław Ławski (red.) Dariusz Kulesza (red.)

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-65696-51-9

Liczba stron: 787

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Jan Leńczuk, Poezje zebrane (1973-1997). Tom 1

Dariusz Jan Kulesza, Jarosław Mariusz Ławski

Jan Leńczuk - nowoczesny poeta Wschodu;

Autorzy: Jarosław Ławski (red.) Dariusz Kulesza (red.)

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-65696-52-6

Liczba stron: 553

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Andrzej Baranow, Rossica Stefana Żeromskiego. Wybrane konteksty i dyskursy

Autorzy: Andrzej Baranow

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-65696-54-0

Liczba stron: 235

Format: A5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

08.12.2020

Paweł Wojciechowski, Pejzaże i diagnozy. Człowiek i egzystencja w literaturze polskiej i szwedzkiej przełomu XIX i XX stulecia

Autorzy: Paweł Wojciechowski

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-65696-50-2

Liczba stron: 239

Format: A5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

07.12.2020

Romantyzm uniwersytecki. Kulturotwórcza rola ośrodków akademickich w pierwszej połowie XIX wieku

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Elżbieta Dąbrowicz, Marcin Lul (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-600-2

Liczba stron: 344

Format: B5

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

A Generic History of Travel Writing in Anglophone and Polish LiteratureSeries:

- **Textxet: Studies in Comparative Literature, Volume: 93**

A Generic History of Travel Writing in Anglophone and Polish LiteratureSeries:

- **Textxet: Studies in Comparative Literature, Volume: 93**

Author:Grzegorz MorozAuthor:Grzegorz Moroz

E-Book (PDF)

Availability:

Published

ISBN:

978-90-04-42961-1

Publication Date:

31 Aug 2020

Hardback

Availability:

Published

ISBN:

978-90-04-42959-8

Publication Date:

03 Sep 2020

07.12.2020

Kulturtransfer in der Provinz: Wilna als Ort deutscher Kultur und Wissenschaft (1803-1832) Mit Beiträgen von Monika Bednarczuk, Katarzyna Filutowska, Marta Kopij-Weiß und Mirja Lecke

Herausgeber: Bednarczuk, Monika Umfang/Format: VI, 252

Seiten Sprache: Deutsch Ausstattung: Buch (Hardcover)

ISBN: 978-3-447-11403-5

07.12.2020

Jarosław Ławski, Śmierć wszystko zmiecie. Studia o czarnym romantyzmie II

Seria: Wokół literatury

ISBN: 978-83-7908-195-0

Rok wydania: 2020

Informacja:

Fundacja Terytoria Książki

format 140x225 mm

oprawa broszurowa szyta

432 strony

Wydawnictwo słowo / obraz terytoria

07.12.2020

Imiona biblijne w historycznej antroponimii Podlasia (XVI-XVII w.)

Autorzy: Zofia Abramowicz

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-65696-40-3

Liczba stron: 465

Format: A5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

07.12.2020

Czesław Straszewicz - PISMA t.2 Powieści , publicystyka powojenna

Czesław Straszewicz (1904-1963) – prozaik, radiowiec, jeden z najważniejszych pisarzy polskich XX wieku. W okresie międzywojennym opublikował dwa zbiory opowiadań oraz dwie powieści, współpracował z „Prosto z Mostu” i „Polityką”. Po wybuchu II wojny światowej znalazł się na emigracji, gdzie współpracował z Radiem Wolna Europa oraz „Kulturą”, a w 1953 opublikował słynną powieść *Turyści z bocianich gniazd*. Zmarł w Montevideo w Urugwaju.

07.12.2020

Czesław Straszewicz Pisma t. 1 - Opowiadania, publicystyka, krytyka

Czesław Straszewicz (1904-1963) – prozaik, radiowiec, jeden z najważniejszych pisarzy polskich XX wieku. W okresie międzywojennym opublikował dwa zbiory opowiadań oraz dwie powieści, współpracował z „Prosto z Mostu” i „Polityką”. Po wybuchu II wojny światowej znalazł się na emigracji, gdzie współpracował z Radiem Wolna Europa oraz „Kulturą”, a w 1953 opublikował słynną powieść *Turyści z bocianich gniazd*. Zmarł w Montevideo w Urugwaju.

07.12.2020

Między ucieczką a buntem. Koncepcja wolności w prozie Władimira Nabokowa okresu berlińskiego

Autorzy: Agnieszka Baczevska-Murdzek

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-44-1

Ilość stron: 192

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

07.12.2020

Przemiany dyskursu emancypacyjnego kobiet. Seria I

Autorzy: Anna Janicka (red.) Corinne Fournier Kiss (red.) Mariya Bracka (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-43-4

Liczba stron: 749

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

07.12.2020

Przemiany dyskursu emancypacyjnego kobiet. Seria II

Autorzy: Anna Janicka (red.) Corinne Fournier Kiss (red.) Barbara Olech (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-42-7

Liczba stron: 730

Format: B5

07.12.2020

Ojciec purytanin. Ekspresja ojcowskich emocji w angielskich źródłach autobiograficznych epoki Stuartów

Autor:Guzowska Dorota (ORCID 0000-0001-8683-8215)

Data wydania:2020-07-23

Wydawca:Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

07.12.2020

Język Latopisu Supraskiego 1519 r. Fonetyka. Fleksja. Słownictwo

Kategoria: Filologie obce

Autorzy: Katarzyna Grabowska

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-7431-618-7

Liczba stron: 307

Format: B5

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

Naród i regiony. Tradycje regionalizmu literackiego w perspektywie nowoczesności (XIX-XXI wiek)

Redakcja: Danuta Zawadzka, Katarzyna Sawicka-Mierzyńska, Marzena Radecka

ISBN: 978-83-242-3628-2

ISBN e-book: 978-83-242-6466-7

Kategorie: HISTORIA LITERATURY, TEORIA LITERATURY, NOWY REGIONALIZM W BADANIACH LITERACKICH

Wydawnictwo "Universitas"

07.12.2020

Dziewiętnastowieczne słowniczki gwarowe z Polski Północno-wschodniej

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: pod red. Bogusława Nowowiejskiego i Beaty Kuryłowicz

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-741-626-2

Liczba stron: 258

Format: A5, oprawa twarda

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

ETYMOLOGIA I KONOTACJE NAZW DROGICH KAMIENI w twórczości Adama Mickiewicza oraz Juliusza Słowackiego studium leksykalno-stylistyczne

Małgorzata Andrejczyk

Rok wydania: 2020

Format: B5, oprawa twarda

07.12.2020

Etykieta językowa w utworach literatury rosyjskiej XIX w.

Kategoria: Filologie obce

Autorzy: Olga Anchimiuk

Rok wydania: 2020

Numer ISBN: 978-83-7431-605-7

Liczba stron: 406

Format: B5

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

Romantyzm ziemi przechodów. Próby terytorialnej historii literatury

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Elżbieta Dąbrowicz

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-563-0

Liczba stron: 324

Format: B5, oprawa twarda

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

Ali Woronowicz i Mustafa Aleksandrowicz w Egipcie materiały źródłowe i publicystyka z lat 1934-1938

Autorzy: Grzegorz Czerwiński (red.)

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-35-9

Liczba stron: 211

Format: A5

Wydawnictwo Temida 2 Białystok

07.12.2020

KSIĘGI METRYKALNE CHRZTÓW KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO DEKANATU BIAŁOSTOCKIEGO Z II POŁOWY XIX WIEKU TREŚĆ I STRUKTURA METRYK. ALFABETYCZNE SPISY IMIENNE TOM 2 ROK 1880

Kategoria: Filologie obce

Autorzy: Leonarda Dacewicz, Anna Romanik, Joanna Smakulska

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-602-6

Liczba stron: 310

Format: B5, oprawa twarda

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

Krzysztof Korotkich, Alchemia ducha. Studia i szkice o twórczości Józefa Bogdana Dziekońskiego

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Krzysztof Korotkich

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-562-3

Liczba stron: 428

Format: A5, oprawa twarda

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

Wiktor Gardocki, CENZURA WOBEC LITERATURY POLSKIEJ W LATACH OSIEMDZIESIĄTYCH XX W.

Miejsce wydania: Warszawa

Rok wydania: 2019

Oprawa: twarda

Liczba stron: 262

ISBN: 978-83-66076-89-1

Wydawnictwo IBL

07.12.2020

Ewa Gorlewska, SŁOWNICTWO AKSJOLOGICZNE W KONSTYTUCJI

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Znaczenia tekstowe a konotacje potoczne

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Ewa Gorlewska

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-597-5

Liczba stron: 351

Format: B5

Wydawnictwo UwB

07.12.2020

From the House of the Slave to the Home of the Brave. The Motif of Home in Poetry by Black Women since the late 1960s

Jerzy Kamionowski

Kategoria: Filologie obce

Autorzy: Jerzy Kamionowski

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-592-0

Liczba stron: 169

Format: B5, oprawa twarda

Wydawncitwo Uniwersytetu w Białymstoku

06.12.2020

Chrześcijańskie dziedzictwo imiennicze utrwalone w nazwiskach mieszkańców Bielska Podlaskiego, Hajnówki i Siemiatycz

Kategoria: Filologia

Autorzy: Michał Mordań

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-591-3

Liczba stron: 315

Format: B5, oprawa twarda

Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku

06.12.2020

Kraśiński żywioty kultury, żywioty natury, red. Małgorzata Burzka-Janik, Jarosław Ławski,

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-65696-32-8

Liczba stron: 501

Format: B5

Wydawnictwo Temida 2 w Białymstoku

06.12.2020

Katarzyna Kościewicz, Preparowanie dziedzictwa. Pisma Kraszewskiego, Sienkiewicza, Żeromskiego i innych autorów pod cenzorskim nadzorem (1945—1955)

Kategoria: Filologia polska

Autorzy: Katarzyna Kościewicz

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-564-7

Liczba stron: 386

Format: B5, oprawa twarda

06.12.2020

Całość i sens. Ćwiczenia historycznoliterackie

Dariusz Jan Kulesza

Dane szczegółowe: Wydawca: Instytut Badań Literackich PAN, rok wyd.: 2019, oprawa: miękka ze skrzydełkami, ilość stron: 362, ISBN: 978-83-6607-643-3

06.12.2020

Karolina Szyborska, Mors immatura. Dziecko i śmierć w literaturze i kulturze drugiej połowy XIX i w początkach XX wieku (na tle europejskim)

ISBN: 978-83-242-3578-0

ISBN e-book: 978-83-242-6420-9

396 stron, 18 ilustracji, Format: 150x235

06.12.2020

Mikołaja Mazanowskiego "Duch puszczy podlaskiej". Krytyczna edycja. Konteksty interpretacyjne

Anna Nosek

Kategoria: FILOLOGIA POLSKA

Autorzy: ANNA NOSEK

Rok wydania: 2019

Format: B5

06.12.2020

Modal Adverbs in English and Polish

Agata Rozumko

Kategoria: FILOLOGIE OBCE

Autorzy: AGATA ROZUMKO

Rok wydania: 2019

Numer ISBN: 978-83-7431-559-3

Liczba stron: 592

Format: B5, oprawa twarda

02.12.2020

Wiktor Woroszyński, Zbigniew Żakiewicz: „Losy noszą nas różnymi drogami” Listy 1969-1996

Tatiana Adriana Czerska

Edycja korespondencji Wiktora Woroszyńskiego i Zbigniewa Żakiewicza z lat 1969-1996.

25.11.2020

Pedagogika serca. Wychowanie emocjonalne w XXI wieku. Wydanie 2 uzupełnione i rozszerzone

Ewa Lewandowska-Tarasiuk, Jan Łaszczyk, Bogusław Marian Śliwerski

Prezentowana publikacja w pełni zasługuje na upowszechnienie. Bez wątplenia spotka się z żywym zainteresowaniem Czytelników. Wśród nich będzie m.in. wielu rodziców, nauczycieli i wychowawców, jak również wielu studentów pedagogiki, zafascynowanych nierzadko taką pasją pedagogicznego i społecznego działania na rzecz dziecka, jaką odnajdą we wszystkich przejawach praktycznego stosowania Pedagogiki serca Marii Łopatkowej.

(Fragment recenzji prof. Karola Poznańskiego)

30.10.2020

Przełomowe dwudziestolecie. Lata 1918-1939 w dziejach języka polskiego

Ewa Woźniak

Książka stanowi głos w dyskusji nad periodyzacją dziejów polszczyzny, zwłaszcza nad umiejscowieniem w niej lat 1918-1939.

29.10.2020

Literackie i Nieliterackie obrazy nie(pełno)sprawności. Konteksty - konwencje - refleksje

Marta Barbara Bolińska

Książka adresowana jest do badaczy literatury dla dzieci i młodzieży, nauczycieli, studentów, pracowników oświaty i bibliotek, rodziców, terapeutów oraz innych osób zainteresowanych zagadnieniami niepełnosprawności. Może stanowić także pomoc praktyczną w procesach terapii i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.

28.10.2020

Budzi się Łódź... Obrazy miasta w literaturze do 1939 roku. Antologia

Katarzyna Badowska, Tomasz Dominik Cieślak, Piotr Michał Pietrych, Krystyna Barbara Pietrych, Krystyna Radziszewska

Antologia ukazuje zróżnicowany, dynamiczny obraz Łodzi i literatury o niej, w całej różnorodności gatunkowej oraz estetycznej, poczynając od pierwszych tekstów z połowy XIX stulecia, kończąc na powstałych w przededniu wybuchu drugiej wojny światowej - wydarzenia, które nieodwracalnie zniszczyło to wieloetniczne i wielojęzyczne miasto.

28.10.2020

Medialne oblicza sportu

Katarzyna Burska, Bartłomiej Cieśla

Sport jako zjawisko kulturowe stał się w ostatnich latach przedmiotem pogłębionej refleksji naukowej. Będąc niegdyś wyłącznie obiektem fascynacji kibiców, ze względu na powszechność, popularność i siłę społecznego oddziaływania skupia dziś uwagę badaczy naukowych, funkcjonując jako ważny składnik dyskursu medialnego.

27.10.2020

Nazwy geograficzne w polskich przekładach Nowego Testamentu z XVI i XVII wieku

Rafał Zarębski

W monografii Rafała Zarębskiego "Nazwy geograficzne w polskich przekładach Nowego Testamentu z XVI i XVII wieku. Analiza i słownik" zgromadzono ekwiwalenty toponimów z dziewięciu średniopolskich tłumaczeń Nowego Testamentu, zróżnicowanych pod względem źródeł, strategii translatorskiej i przynależności konfesyjnej.

25.10.2020

WACŁAW BOROWY - PO LATACH

Tomasz Piotr Chachulski, Jerzy Snopek

Publikacja dotycząca jednego z najważniejszych polskich historyków literatury i krytyków literackich.

25.10.2020

U źródeł. Wybór prac o literaturze z okazji 70-lecia opolskiej polonistyki

Marek Ludwik Dybizbański, Adrian Gleń, Aneta Mazur, Maria Czesława Rowińska-Szczepaniak

Jubileuszowy rok akademicki Katedra Literatury Polskiej inicjuje wydaniem zbioru naukowych rozpraw autorstwa tych profesorów, którzy już odeszli.

11.10.2020

Gender, Generations, and Communism in Central and Eastern Europe and Beyond

Anna Artwińska, Agnieszka Mrozik

Communism in twentieth-century Europe is predominantly narrated as a totalitarian movement and/or regime. This book aims to go beyond this narrative and provide an alternative framework to describe the communist past. This reframing is possible thanks to the concepts of generation and gender, which are used in the book as analytical categories in an intersectional overlap.

05.10.2020

Studia nad językiem Józefa Weysenhoffa, cz. 1. Język młodszej korespondencji do Konstantego Marii Górskiego

Magdalena Płusa

Spuścizna epistolarna Józefa Weysenhoffa nie należy do wyjątkowo obfitych, ale spośród zachowanych tego typu tekstów największy zbiór stanowi młodzieńcza korespondencja prowadzona z Konstantym Marią Górskim, obejmująca 55 listów z lat 1874-1885. Młodzieńcze teksty przyszłego autora *Sobola i panny* stanowią cenne źródło informacji na temat dopiero kształtującego się w oparciu o zasady poprawnościowe drugiej połowy XIX w. osobniczego języka autora. Analiza tego wczesnego materiału epistolarnego pozwala scharakteryzować rozwijający się język przyszłego pisarza, ocenić stopień opanowania reguł normatywnych polszczyzny ogólnej oraz zweryfikować, czy jest on wolny od naleciałości kresowych.

05.10.2020

Systemowy trening językowy. STJ-Dysleksja. O rozwijaniu kompetencji komunikacyjnej uczniów dyslektycznych w starszych klasach szkoły podstawowej w ramach edukacji polonistycznej

Ewa Boksa

Ewa Boksa - dr n. hum., językoznawca, adiunkt w Instytucie Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego oraz neurologopeda w Ośrodku Rehabilitacji Diennej dla Dzieci z Zaburzeniami Wieku Rozwojowego prowadzonym przez Centrum Medyczne Zdrowie w Kielcach. Autorka monografii naukowych „Dysfagia z perspektywy zaburzeń komunikacji językowej u dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi” (Kraków 2016 r.) oraz wielu artykułów poświęconych normom komunikacyjnym oraz zaburzeniom komunikacji o podłożu neurologicznym (publikowanych w czasopismach naukowych, między innymi w *Logopedii* oraz *Neurologii Dziecięcej*).

01.10.2020

Poezja o młodopolskim rodowodzie (Kasprowicz, Miciński, Staff, Leśmian)

Prezentowana antologia z komentarzami, autorstwa Grzegorza Iglińskiego, powstała co prawda z myślą o przedmiotach realizowanych na studiach licencjackich filologii polskiej: literatura Młodej Polski, analiza i interpretacja dzieła literackiego, filozoficzne konteksty literatury, ale może służyć pomocą wszystkim zainteresowanym poezją lub zmagającym się z mitem jej elitarności, a szczególnie z jej językową innością. W osobnych rozdziałach zamieszczono wybrane wiersze czterech poetów — Jana Kasprowicza, Tadeusza Micińskiego, Leopolda Staffa i Bolesława Leśmiana — tradycyjnie kojarzonych z młodopolską epoką, chociaż podążających własną indywidualną drogą i wyłamujących się z rozpowszechnionej wtedy konwencji symbolicznej. Wyznaczają oni najciekawsze i najoryginalniejsze zjawiska w poezji polskiej wkraczającej w XX wiek, jak ekspresjonizm, nadrealizm, poezja codzienności albo groteska.

26.09.2020

Pasaże kaszubskie

Daniel Kalinowski

Zapraszamy do zapoznania się z nowością wydawniczą zatytułowaną "Pasaże kaszubskie", które składają się z recenzji, omówień i charakterystyk dotyczących współczesnej literatury kaszubskojęzycznej i polskojęzycznej z lat 2014-2019.

22.06.2020

EMIGRACJA KASZUBSKA. ZJAWISKO - LUDZIE - OŚRODKI

Daniel Kalinowski

Niniejsza praca zbiorowa zestawia ze sobą głosy autorów z Kaszub i z zagranicy, którzy prezentują swoje rozważania z własnej perspektywy badań. Ta różnorodność opisów została opanowana za sprawą podziału na materiały podlegające naukowemu rygorowi oraz na materiały publicystyczno-osobiste. W ten sposób przedkładana do lektury praca może mieć walor tak akademicki, jak i źródłowy.

22.06.2020

Pogranicza sacrum w medium literatury

Daniel Kalinowski

Nasza dzisiejsza propozycja interpretatorska gromadzi badaczy literaturoznawców z różnych ośrodków naukowych w Polsce oraz o różnorodnym doświadczeniu akademickim. W artykułach omawiamy zagadnienia głównie polonistyczno-literaturoznawcze, ale przecież nie tylko. Mamy bowiem świadomość, że we współczesnych praktykach interpretacyjnych warto sięgać po problematykę istniejącą na styku czasami odmiennych i wchodzących ze sobą w relacje pomiędzy różnymi tradycjami językowymi dziedzin aktywności człowieka. Z tego więc powodu w swoich realizacjach nie unikamy ujęć interdyscyplinarnych czy też takich, które nie znajdują się w głównym nurcie dyskursu polonistycznego.

22.06.2020

Peryferie Miłosza. Nieznane konteksty, glosy, nowe rozpoznania

Marek Bernacki

W Wydawnictwie Naukowym ATH w Bielsku-Białej ukazała się praca zbiorowa *Peryferie Miłosza. Nieznane konteksty, glosy, nowe rozpoznania* pod red. naukową Marka Bernackiego. Książka, przygotowana we współpracy z Ośrodkiem Badań nad Twórczością Czesława Miłosza Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, powstała w ramach zespołowego zadania badawczego realizowanego w latach 2019-2020 na Wydziale Humanistyczno-Społecznym ATH w dyscyplinie naukowej literaturoznawstwo.

05.06.2020

CEYNOWA (PRZE)PISANY

Daniel Kalinowski

W 2017 roku upłynęła dwusetna rocznica urodzin inicjatora ruchu tożsamości kaszubskiej Floriana Ceynowy. Tego typu postać inspiruje, aby także i dzisiaj poświęcić mu namysł i badania naukowe. Stąd też wieloautorska książka monograficzna Ceynowa (prze)pisany, która ma za zadanie zgromadzić wypowiedzi badaczy z różnych pomorskich ośrodków naukowych zajmujących się tradycją kaszubską i dokonać oceny dotychczasowych badań nad biografią i aktywnością intelektualną Floriana Ceynowy.

05.06.2020

500-lecie demokracji. Historia i perspektywy

Krystyna Krawiec-Złotkowska

Tom zawiera referaty przedstawione na sympozjum naukowym pt. *500-lecie reformacji. Wielość perspektyw*, które odbyło się 7 grudnia 2017 roku w Słupsku, w Zamku Książąt Pomorskich.

28.05.2020

Nowe, nowsze, najnowsze. O zmianach we współczesnej polszczyźnie

Ewa Kołodziejek

Książka zawiera teksty autorstwa Ewy Kołodziejek opublikowane w latach 2008–2016 w różnych czasopismach i tomach zbiorowych.

28.05.2020

Geoliteratura Tom 9. Przewodnik, bedeker, poradnik

Sławomir Aleksander Iwasiów, Jerzy Madejski

Miejsce przewodnika wśród dzisiejszych gatunków piśmiennictwa uświadamia nam zakres

zmian w kulturze współczesnej. Z gatunku peryferyjnego staje się on gatunkiem centralnym.

28.05.2020

Marcin Bielski. Kronika, to jest historyja świata

Dorota Aniela Kozaryn, Dariusz Andrzej Śnieżko

Najnowsze opracowanie *Kroniki* Marcina Bielskiego jest niezwykłym wydarzeniem edytorskim istotnym nie tylko dla badaczy szesnastowiecznej literatury polskiej, historyków historiografii, studentów filologii polskiej i historii, ale także przedstawicieli kulturoznawstwa oraz antropologii.

28.05.2020

Kazanie koronacyjne z 1717 roku. Komentarz - Edycja - Objaśnienia

Marek Skwara

Tom zawiera krytyczną edycję jednego z kazań, które towarzyszyły koronacji jasnogórskiego obrazu Najświętszej Marii Panny w roku 1717.

28.05.2020

Awangardysta w teatrze. Wileńskie teatralia Józefa Maślińskiego

Mirosława Regina Kozłowska

Zamieszczone teatralia pochodzą z okresu wileńskiego działalności Józefa Maślińskiego.

28.05.2020

Polsko-niemiecko-rosyjski słownik terminów lingwistycznych

Barbara Izabela Rodziewicz

Polsko-niemiecko-rosyjski słownik terminów lingwistycznych zawiera ponad 9000

terminologicznych jednostek – słów i grup wyrazowych pełniących funkcje nazewnictwa

i specjalistycznych pojęć lingwistycznych.

28.05.2020

Współczesny i dawny obraz rodziny w języku

Leonarda Mariak

Niniejsza monografia jest ostatnią z cyklu pracą zbiorową, która powstała dzięki współpracy Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz badaczy z różnych ośrodków naukowych i kulturalnych z całej Polski.

27.05.2020

Leksykalno-stylistyczne zjawiska w Trylogii i Krzyżakach Henryka Sienkiewicza

Leonarda Mariak

Tom studiów został poświęcony językowi Trylogii i *Krzyżaków*, czyli najważniejszym powieściom historycznym w dorobku pisarskim Sienkiewicza.

12.02.2020

Essays Commemorating Szmul Zygielbojm

Michael Fleming

This book brings together papers that were presented at a workshop in May 2018 to commemorate the seventy-fifth anniversary of Szmul Zygielbojm's protest

suicide. The workshop was organised at The Polish University Abroad within the framework of an ongoing seminar series on twentieth century Polish history.⁵ The volume opens with a message from Zygielbojm's grandsons, Dr Arthur I. Zygielbaum and Paul S. Zygielbaum, to participants of the workshop (see p. 11), in which they highlight the continuing relevance of their grandfather's sacrifice (Michael Fleming, Introduction).

12.02.2020

Rzeczpospolita Domów V. Karczmy, Zajazdy, Gospody...

Krystyna Krawiec-Złotkowska

Naukowy dyskurs o karczmach, zajazdach, gospodach, kawiarniach, winiarniach, restauracjach, austeriach, hotelach, oberżach, schroniskach, a nawet garkuchniach i innych tego typu miejscach podjęty w roku 2014 zbiegł się z jubileuszem 180 rocznicy napisania Pana Tadeusza. Adam Mickiewicz pisanie naszego największego poematu narodowego zakończył bowiem 14 lutego 1834 roku. Tym samym kolejny tom poświęcony materii domostw Rzeczypospolitej wpisał się w upamiętnienie i obchody jubileuszu naszej epopei.

12.02.2020

Poza rusofobią i rusofilią? Poglądy, postawy i realizacje w literaturze polskiej od XIX do XXI wieku

Elżbieta Mikiciuk, Katarzyna Pańczyk-Kozłowska, Tadeusz Krzysztof Sucharski

Prezentowana monografia to specyficzna kontynuacja refleksji badawczej zapoczątkowanej książką *Między rusofobią a rusofilią. Postawy, poglądy i realizacje w literaturze polskiej od XIX do XXI wieku* (Gdańsk 2016).

21.01.2020

(Nie)smak w tekstach kultury XIX-XXI wieku

Książka udanie wpisuje się w coraz szerszy nurt opracowań, dla których osią, pretekstem i głównym tematem jest antropologicznie rozumiana kategoria „pożywienia” oraz związane z nią konotacje.

21.01.2020

Homo capax, capax hominis. Z problematyki antropologicznej w późnej twórczości Adama Mickiewicza

Agnieszka Bednarek-Bohdziewicz

Tytuł *Homo capax, capax hominis* – odnoszący się do dwóch z trzech głównych idei zaczerpniętych z myśli poety – ma podpowiedzieć, że Mickiewiczowski projekt antropologii, o której mowa w podtytule, opiera się na teologii. By to wyeksponować, poddałam analizie jego twórczość z lat 30. i 40. XIX w. Są to głównie Zdania i uwagi (tworzone w latach 1833–1835, opublikowane w 1836 i 1844), które odczytuję jako świadectwo dróg duchowych Mickiewicza oraz

wyłaniającej się z tych poetyckich przemyśleń jego rozwojowej religijności. To one są podstawowym materiałem, któremu się przyglądam i przez który patrzę na całość pracy twórczej polskiego romantyka. Uznaję je za zwieńczenie jego poszukiwań, ale i stylistyczny przełom, gdyż sposobem realizacji różnią się znacząco od innych utworów (formą zbliżone są do nich już tylko liryki lozańskie).

04.01.2020

Przestrzeń „Oziminy” Wacława Berenta

Aleksandra Wójtowicz

Tytułowa przestrzeń *Oziminy* w książce odnosi się do trzech sposobów rozumienia spacialności: warszawskiego kontekstu przestrzennego z czasów powieści, przestrzeni wykreowanej w dziele oraz przestrzeni kompozycji. Autorka dostrzega w schemacie powieści elementy założeń gatunkowych utworu muzycznego i wskazuje na znaczenie ewolucji tekstu publikowanego w kolejnych edycjach. Proponowane przez nią podejście opiera się na korzystaniu zarówno z tradycyjnych ujęć, jak i nowych propozycji badawczych, a także na połączeniu warsztatu edytora naukowego z pracami interpretatora.

09.12.2019

Regulacja Sektora Bankowego W Szwajcarii. Wpływ systemu demokracji bezpośredniej na regulację szwajcarskiego rynku finansowego

Najnowsza książka prof. Mirosława Matyi – kierownika Zakładu Kultury Politycznej i Badań nad Demokracją PUNO, w której analizuje proces regulacji sektora bankowego w Szwajcarii i jego uzależnienie od specyfiki szwajcarskiego systemu politycznego, opartego na demokracji bezpośredniej.

06.11.2019

Północne miniatury krytyczne. Koloryty ziem pruskich i varia

Zbigniew Chojnowski

Publikacja stanowi kontynuację rozważań zawartych w książce Zbigniewa Chojnowskiego "Północne miniatury krytyczne. Odcienie kultury literackiej na Warmii i Mazurach".

05.11.2019

Poiesis doświadczenia, poiesis tożsamości

Klaudia Muca

Wybuch mózgu, regres, przełom, metafora... Afazja występuje w literaturze, zwłaszcza autobiograficznej, i opracowaniach na swój temat pod różnymi pojęciami. Jest fenomenem egzystencji, który zyskał wiele reprezentacji kulturowych – nadal wydaje się jednak doświadczeniem umożliwiającym nieustanne powracanie do najważniejszych problemów bycia w świecie.

21.10.2019

Architektura wyobrażona. 80 lat Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie

Justyna Gorzkowicz

„Publikacja ta (...) nie ma wyłącznie charakteru jednej z ksiąg gratulacyjno-pamiątkowych, jakie składają się zwykle na literackie zaplecze jubileuszu (...) Struktura książki unaocznia, w jaki sposób przeszłość i terażniejszość emigracji spletają się w dziele Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, jak wspólnie określają jego tożsamość.” – ze wstępu Elizy Kąckiej

20.10.2019

Jak ułatwić współpracę między badaczami w dziedzinie nauk humanistycznych a instytucjami dziedzictwa kulturowego. Poradnik

Klaudia Grabowska, Maciej Maryl

Nadrzędnym celem tego poradnika jest wsparcie współpracy między badaczami w dziedzinie nauk humanistycznych (literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, historii, sztuki) oraz instytucjami dziedzictwa kulturowego poprzez podnoszenie świadomości w zakresie możliwości ponownego wykorzystania zasobów dziedzictwa w kręgach akademickich oraz zwiększanie widoczności zbiorów dziedzictwa dostępnych w Internecie.

16.10.2019

"Edukacja Nauczycielska Polonisty"

Anna Janus-Sitarz

Bibliografia tomów i artykułów z trzydziestu pozycji serii "Edukacja Nauczycielska Polonisty", wydawanej przez Wydział Polonistyki UJ i TAIWPN UNIVERSITAS.

09.10.2019

Nomen omen. Studium antroponimiczno-aksjologiczne

Iza Matusiak-Kempa

Monografia Izy Matusiak-Kempy poświęcona jest analizie nazw osobowych utworzonych od nazw pospolitych w kontekście potocznego systemu wartości.

21.09.2019

E FRUCTU ARBOR COGNOSCITUR... W SZEŚĆSETNĄ ROCZNICĘ URODZIN JANA DŁUGOSZA

1 grudnia 2015 r. Akademia Pomorska i Muzeum Pomorza Środkowego przygotowały sympozjum naukowe zatytułowane E fructu arbor cognoscitur... W sześćsetną rocznicę urodzin Jana Długosza. Odbyło się ono w gościnnych murach Zamku Książąt Pomorskich w Słupsku.

21.09.2019

Sacrum w doświadczeniu kobiet. Kulturowe perspektywy. Polska i światowa

Emilia Juchniewicz, Daniel Kalinowski

W naszej monografii zajmujemy się głównie wyrażaniem sacrum przez kobiety używające języka polskiego. To bardzo rozległa i długa tradycja, od średniowiecza związana z chrześcijaństwem, najczęściej w jego monastycznej formie.

21.09.2019

WIELKIE POMORZE. WOJNA I POKÓJ

Daniel Kalinowski

Ponownie stajemy dziś przed fenomenem kulturowym Wielkiego Pomorza. Po namyśle nad kwestiami omówionymi w opracowaniach: Mit i literatura (2009), Tożsamość i wielokulturowość (2011), Kultura i sztuka (2013), Wierzenia i religie (2015), Społeczności i narody (2017), zastanawiamy się dzisiaj nad biegunowo wywołanymi hasłami: Wojna i pokój.

13.08.2019

Sława z dowcipu sama wiecznie stoi...Prace ofiarowane Pani Profesor Alinie Nowickiej-Jeżowej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej

Mirosława Stanisława Hanusiewicz-Lavallee, Wiesław Pawlak

Tom prac ofiarowanych Pani Profesor Alinie Nowickiej-Jeżowej z okazji jubileuszu pięćdziesięciolecia pracy naukowej. Studia poświęcone są przede wszystkim głównemu obszarowi zainteresowań badawczych Profesor - literaturze dawnej.

13.08.2019

Historia języka, dialektologia i onomastyka w nowych kontekstach interpretacyjnych

Agata Joanna Kwaśnicka-Janowicz, Renata Genowefa Przybylska, Maciej Rak

Niniejszy tom powstał dla uczczenia przypadającej w 2017 roku 40. rocznicy śmierci Profesora Mieczysława Karasia (1924-1977), wybitnego uczonego, językoznawcy polonisty, który wniósł istotny wkład w rozwój takich dyscyplin, jak: dialektologia, historia języka polskiego, onomastyka i wiedza o współczesnej polszczyźnie.

18.07.2019

BRONISŁAWA WALIGÓRSKA LISTY Z CYTADELI 1886

Monika Rudaś-Grodzka

Pierwszy tom z serii edycji dokumentów osobistych "Archiwum Kobiet".

18.07.2019

ANNA MOSZYŃSKA LISTY Z PIRNY 1850

Emilia Kolinko

Druga z serii edycji „Archiwum Kobiet”. Listy i dzienniki Anny Moszyńskiej to unikatowe świadectwo trzydziestoletniej kobiety, która spędziła sześć miesięcy 1850 roku w zakładzie dla chorych umysłowo w Pirnie.

15.07.2019

Romantyczne cykle liryczne (*Sonetów krymskich* – *Vade-mecum* – *Les Fleurs du mal*)

Grzegorz Igliński

Praca prezentuje wybrane wiersze z trzech słynnych cykli poetyckich: *Sonetów krymskich* Adama Mickiewicza, *Vade-mecum* Cypriana Norwida i *Kwiatów zła* Charles’a Baudelaire’a. Napięcie między „ja” i światem przyjmuje w tych tekstach postać konfrontacji uświadamiającej własną inność czy wyobcowanie. Można zaobserwować współobecność kilku form świadomości: a) ukierunkowaną na świat zewnętrzny; b) ukierunkowaną na świat wewnętrzny podmiotu; c) wychylającą się ku jakiejś tajemniczej pozaświatowej sferze bytu. Wiąże się z tym poszukiwanie ratunku dla własnego „ja”. Poznając otaczającą rzeczywistość lub doświadczając transcendencji, romantyczny bohater poznaje głównie samego siebie i swoją sytuację w bycie.

04.06.2019

Kobieca proza science fiction w Polsce – teoria trzech kręgów

Maria Głowacka

Książka otrzymała Nagrodę Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku dla młodych naukowców za najlepszą pracę twórczą opublikowaną w 2018 w kategorii nauk humanistyczno – społecznych.

24.05.2019

Lubuska literatura osadnicza jako narracja założycielska regionu

Kamila Regina Gieba

Rozprawa Kamili Gieby jest pracą literaturoznawczą, poświęconą polskiej literaturze tzw. Ziemi Lubuskiej. Autorka analizuje tę literaturę zarówno w odniesieniu do regionalnej kultury literackiej, jak i na tle zjawisk społecznych, ideologii i projektów politycznych, a także życia intelektualnego i codziennego w Polsce po II wojnie światowej.

23.05.2019

Współczesny i dawny obraz rodziny w języku, red. Leonarda Mariak

Niniejsza monografia jest ostatnią z cyklu pracą zbiorową, która powstała

dzięki współpracy Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz badaczy z różnych ośrodków naukowych i kulturalnych z całej Polski.

23.05.2019

Współczesny i dawny obraz rodziny w literaturze, kulturze i sztuce, red. Leonarda Mariak

Współczesny i dawny obraz rodziny w literaturze, kulturze i sztuce zamyka cykl monografii (*Współczesny i dawny obraz dziecka w literaturze i kulturze* [2017], *Współczesny i dawny obraz mężczyzny w literaturze i kulturze* [2016], *Współczesny i dawny obraz kobiety w języku, literaturze i kulturze* [2015]) poświęconych zagadnieniom roli, funkcji i statusowi kobiet, mężczyzn, dzieci w życiu społecznym dawniej i współcześnie, przedstawionych w rozmaitych tekstach i utworach

23.05.2019

Poetologie postrukturalne. Szkice krytyczne

Jerzy Madejski

Szkice

23.05.2019

Romantyzm i polityka, red. Danuta Dąbrowska, Marta Zofia Bukała, Dominika Gruntkowska

Zestawione ze sobą pojęcia romantyzm i polityka przywołują kilka przynajmniej ciągów problemowych wartych badawczej refleksji.

23.05.2019

"Ster" pod redakcją Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit Lwów 1895-1897, oprac. Agata Zawiszewska

Monografia czasopisma "Ster"

23.05.2019

"Filologia Polska" 2018

Miło nam gościć na łamach „Filologii Polskiej” tak liczne grono autorów, reprezentujących wiele ośrodków naukowych krajowych i zagranicznych. Witamy przedstawicieli Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Dnieprzańskiego Uniwersytetu Narodowego im. Ołesia Honczara w Dnieprze na Ukrainie, Uniwersytetu Technicznego w Kijowie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego. Dziękujemy za zaufanie, pozostając

w nadziei, że nie zawiedziemy. (...) [red. R. Szyber, wyimek ze *Słowa wstępnego* do tomu]

17.05.2019

„Estetyka językowa w komunikowaniu. Prace dedykowane Profesorowi Marianowi Bugajskiemu”

Monika Katarzyna Kaczor, Magdalena Steciąg

Tom „Estetyka językowa w komunikowaniu” jest kontynuacją cyklu poświęconego zagadnieniom związanym z szeroko rozumianą komunikacją językową, który został przed dekadą zainicjowany w Zakładzie Komunikacji Językowej Uniwersytetu Zielonogórskiego refleksją nad normą w komunikowaniu (*Norma a komunikacja*, Wrocław 2009). (...)

14.05.2019

Język poezji Leopolda Staffa

Mirosława Alicja Białoskórska

Studium językowo-stylistyczne poświęcone poezji Leopolda Staffa.

10.05.2019

"Mozaika faktów. Reportaże literackie"

Kamila Regina Gieba

„Mozaika faktów” pod redakcją Kamili Gieby i Jessiki Woźniak-Szaramy to zbiór reportaży, których autorami są m.in. studenci polonistyki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wydawcą publikacji jest Instytut Filologii Polskiej.

19.04.2019

Sztuka w miejscach śmierci. Europejskie pomniki ofiar hitleryzmu

Halina Taborska

Czemu służyć ma sztuka w miejscach zbrodni i śmierci, co czyni lub uczynić może artysta dla pamięci o ofiarach i pamięci żyjących, wreszcie jak przy jej udziale kształtuje się „krajobraz po zbrodniach” Europy drugiej połowy wieku XX, a także nowego stulecia? Czy sztuka przynieść może katharsis, wzbudzić uczucia trwogi i współczucia, spowodować narastanie empatii wobec losu wielkich, grupowych podmiotów wojennych tragedii?

19.04.2019

IV Mit, baśń i legenda jako źródło inspiracji poetów, literaturo- i kulturoznawców (IV Mythos, Märchen und Sage als Inspirationsquelle für Dichter, Literatur- und Kulturwissenschaftler), red. Katarzyna Joanna Krason, Hans-Georg Oertgen

Publikacja to czwarty tom serii wydawniczej: Interkulturowy dialog polsko-niemiecki i niemiecko-polski (Interkultureller polnisch-deutscher und deutsch-polnischer dialog).

07.04.2019

(Nie)męskość w tekstach kultury XIX-XXI wieku

Obszerna praca zatytułowana *(Nie)męskość w tekstach kultury XIX-XXI wieku* jest efektem współpracy wielu badaczy zainteresowanych problematyką męskości, która stała się przedmiotem badań w polskiej humanistyce stosunkowo niedawno. Struktura całości tomu jest dobrze pomyślana i podzielona, zwłaszcza że składa się nań bardzo dużo tekstów, których przedmiotem są punktowe analizy, często dotyczące pojedynczych tekstów, zagadnień czy też fenomenów kulturowych.

27.03.2019

Zygmunt Krasiński. Życie czy literatura?

Agnieszka Markuszewska

Pomieszczone w prezentowanym zbiorze artykuły – mimo charakterystycznej formuły tytułowej „życie czy literatura?” – nie roszczą sobie pretensji do udzielenia pełnej odpowiedzi na tak sformułowane pytanie. Przeciwnie: mają zachęcać do dalszych poszukiwań, sprzyjać zadawaniu nowych pytań, inspirować do twórczej lektury dzieła Krasińskiego (zwłaszcza zapoznanych utworów poety), zintensyfikować refleksję badawczą”.

16.03.2019

Folk Image of Woman. The Perspective of Otherness. Folklore and Literature

Beata Aleksandra Wałęciuk-Dejneka

Beata Wałęciuk-Dejneka, Folk Image of Woman. The Perspective of Otherness. Folklore and Literature, Kraków 2018.

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz Wydawnictwo Aureus w Krakowie.

Publikacja została sfinansowana ze środków MNiSW w ramach umowy 807/P-DUN/2016 na działalność upowszechniającą naukę.

26.02.2019

Tel Awiw — Jerozolima. Literackie kreacje przestrzeni miejskiej

Beata Tarnowska

Monografia prof. Beaty Tarnowskiej na temat przestrzeni miejskiej w literaturze współczesnej.

26.02.2019

Północne miniatury krytyczne. Odcienie kultury literackiej na Warmii i Mazurach

Zbigniew Chojnowski

Książka prof. Zbigniewa Chojnowskiego jest opisem, dokumentacją oraz wstępną interpretacją wybranych zjawisk literackich, związanych z Polską północno-wschodnią po 1980 roku.

22.02.2019

Literatura a polityka. Casus Pomorza i Kaszub

Daniel Kalinowski

Literatura a polityka. Casus Pomorza i Kaszub, red. Daniel Kalinowski

Co to jest literatura, co zaś nazywamy polityką? Od odpowiedzi na takie właśnie pytania należy rozpocząć, zanim przyjdzie rozpatrywać bardziej szczegółowe kwestie... Odpowiedzi łatwych tutaj nie będzie, ponieważ pod definicją „literatura” może się kryć tak twórczość fikcjonalna, jak i pamiętniki, tak wysublimowane przykłady tropów stylistycznych, jak i najprostsze komunikaty tekstów publicystycznych. Podobnie jest w przypadku terminu „polityka”, który w swej semantycznej rozpiętości może odsyłać do bardzo namacalnych efektów sprawowania władzy, może wszakże być bardziej metaforyczny i odnosić się do ogólnie sformułowanego projektu wieloletnich działań np. w przestrzeni kultury.

01.02.2019

De te fabula narratur... lektury labiryntów - labirynty lektur. Studia i szkice

Eliza Krzyńska-Nawrocka

Książka Elizy Krzyńskiej-Nawrockiej to studia i szkice literackie, których wspólnym mianownikiem i ośrodkiem zainteresowania są konstrukcje labiryntowe prezentowane w różnych płaszczyznach interpretacyjnych. Skupiając się na dwóch symbolach: księgi i labiryntu, autorka bada ich relację w ujęciu literaturoznawczym, proponując zarazem intrygującą w swym zamyśle lekturę tekstów kultury. Labirynt jest tu rozpatrywany jako kategoria (metafora) przestrzenna, temporalna, konstrukcyjna, antropologiczna.

22.01.2019

Jan Kochanowski: Trfiles, Songs and Saint John's Eve Song

Mirosława Stanisława Hanusiewicz-Lavallee, Michael Jacek Mikoś

Przekład na język angielski wybranych Fraszek oraz Pieśni i Pieśni świętojańskiej o Sobótce Jana Kochanowskiego autorstwa Michaela J. Mikosia

Translated by Michael J. Mikoś, edited and with a foreword by Mirosława Hanusiewicz-Lavallee

03.01.2019

Liryka i aksjologia. Rozmowy o poezji i sztuce polskiej przełomu XX i XXI wieku

Marek Bernacki, Mirosław Włodzimierz Dzień

Książkowy dwugłos bielskich profesorów — Marka Bernackiego i Mirosława Dzieńa — stanowi wyrazisty i ważny gest obrony humanistyki przed „aksjologiczną nikczemnością” przybierającą różnorakie maski scjentyzmu (quasi-naukowości i quasi-objektywizmu), relatywizmu, czy też hegemonii „wolnego rynku” przekształcającego uniwersytet w korporację. [...] Zbiór studiów i szkiców połączonych tytułową formułą Liryka i aksjologia [...] zawiera swoiste wyznanie wiary w senso- i kulturotwórczą moc tekstu. Wbrew licznym (po)nowoczesnym tendencjom „nihilującym” sens, znaczenie, osobę autora, spójność tekstu autorzy tomu Liryka i aksjologia deklarują swoje przywiązanie do hermeneutycznej i fenomenologicznej tradycji.

27.11.2018

Czarne słońca romantyków

Piotr Michał Śniedziewski

Romantycy lubili się smucić. Czasami trochę udawali, co trafnie opisał Chateaubriand w *Pamiętnikach z za grobu*, śledząc recepcję *Renégo*. Czasami zaś z ogromną intuicją potrafili dostrzec i opisać obawy, które budzą się w nas wszystkich, kiedy słońce traci swój blask. Nie bez powodu zatem jedną z ich ulubionych metafor była metafora czarnego słońca. Odnajdywali ją w odległej tradycji - w Apokalipsie św. Jana, na rycinie *Melencolia I* Albrechta Dürera czy też w *Mowie wypowiedzianej przez umarłego Chrystusa...* Jeana-Paula. Jednak stawką w tej grze z trudnym do wypowiedzenia lękiem nie były erudycyjne popisy, ale próba oswojenia i nazwania czegoś, co wymyka się racjonalnemu porządkowi. Czegoś, co rodzi się w nas wówczas, gdy zaczynamy myśleć o niemożliwym do uniknięcia końcu.

Książka ukazała się w Wydawnictwie Sic!

27.11.2018

Visuality from Intercultural Perspectives. Technology of Images in Communication, Art and Social Sciences

Aleksandra Łukaszewicz Alcaraz

Zapraszamy do lektury pierwszej monografii wydanej w ramach projektu TICASS, która prezentuje wstępne rezultaty współpracy badawczej w projekcie

finansowanym przez Komisję Europejską w Horyzont 2020. Książka rozwija rozumienie funkcjonowania przestrzeni wizualnej w różnych miejscach i kulturach oraz wskazuje jak różne formy wizualnej alfabetyzacji kształtują komunikację wewnątrz i pomiędzy społecznościami.

25.11.2018

Leksyka młodzieży. Tradycja, rozwój, kreatywność

Małgorzata Pachowicz

Monografia wpisuje się w nurt rozważań na temat języka młodzieży, a więc grupy wyodrębnianej z ogółu społeczeństwa ze względu na wiek i przeważnie wykonywaną czynność uczenia się (lub uczenia się i pracy). Autorka książki wychodzi z założenia, iż w komunikacji wewnątrzgrupowej mowa młodych ludzi, w tym uczniów i studentów, pozostaje wyrazem zarówno opozycji do oficjalnego języka, jak i dezaprobaty i krytycznej postawy wobec innych osób, zwłaszcza osób dorosłych.

24.11.2018

Komunikacja wczoraj i dziś

Piotr Boruch, Teresa Wilkoń

Publikacja jest owocem dwóch konferencji naukowych zorganizowanych w dniach 17 i 18 maja 2017 roku przez działające w PWSZ w Tarnowie Studenckie Koło Naukowe Polonistów. Pierwsza - filmoznawcza - poświęcona została twórczości Andrzeja Wajdy, druga (języko- i medioznawcza) - szeroko pojętej komunikacji.

24.11.2018

FAUN — PAN — SATYR. Wyobrażenia fauniczna w poezji i sztuce Młodej Polski

Grzegorz Igliński

Celem pracy jest odnotowanie większości przypadków użycia motywu fauna (Pana, satyra) — przynajmniej w obrębie lat 1890–1918. Dotyczy to zarówno sytuacji, gdy postać tego rodzaju występuje w roli głównej (na pierwszym planie), jak również, gdy pojawia się epizodycznie. Uwzględniono ponadto te teksty, w których takiego bohatera nie spotkamy, ale gdzie można mówić o fauniczności (znaczeniowo bliskiej dionizyjskości), a zatem istnieją: aluzje do tego typu postaci bądź jej atrybuty (np. fletnia), bohaterowie z tą postacią zwykle powiązani (np. Bachus, nimfy, pasterze), właściwe okoliczności i sceneria (np. południe) — jednym słowem wszystko, co mieści się w zakresie faunicznej wyobraźni lub może przywołać na myśl fakty znane z odpowiednich mitów.

22.11.2018

W poszukiwaniu antagonisty. O wątkach egzystencjalnych w twórczości

Kornela Filipowicza

Justyna Gorzkowicz

Publikacja dofinansowana przez Instytut Badań Literackich PAN w ramach I nagrody w konkursie „Biuletynu Polonistycznego” Publikuj.dr oraz Culture Lab Foundation (UK).

15.11.2018

„Swój urząd czynić”. Profil obywatelski twórczości Jana Kochanowskiego

Krystyna Płachcińska

Jan Kochanowski podejmował problematykę obywatelską nieprzerwanie w ciągu całej swej działalności pisarskiej, w wypowiedziach literackich różnorodnych gatunkowo, w nieustannym przeplocie języka polskiego i łacińskiego. Stale też wrońnięta ona była w podłoże idei stanowiących constans w jego poglądach: o wartości cnoty, umiaru i służby ojczyźnie, a więc pozostawała silnie osadzona w gruncie aksjologii i etyki. Paradoksalnie jedna odbywało się to równolegle do intensywne działań gospodarczych poety, które ubogiego dziedzica połowy Czarnolasu uczyniły pod koniec życia człowiekiem niezwykle majątnym.

15.11.2018

Henryk Sienkiewicz - pryzmaty czytania. Studia i szkice literackie

Dorota Samborska-Kukuć

Zasygnalizowane tytułem „pryzmaty czytania” oznaczają rozmaite ujęcia metodologiczne, których instrumentaria pozwoliły inaczej niż dotychczas otworzyć dzieła tego utalentowanego pisarza i zobaczyć je w nowym świetle – nie zawsze przecież korzystnym tak, jak nie wszystko, co Sienkiewiczowskie było fotogeniczne.

15.11.2018

Tango bez Edka

Tomasz Wiesław Bocheński

Tango bez Edka to zbiór esejów o literaturze współczesnej i recenzji publikowanych w czasopiśmie. Zebrane w całość, tworzą fascynującą panoramę literackich dokonań takich pisarzy, jak Sławomir Mrożek, Tadeusz Różewicz, Jarosław Marek Rymkiewicz, Zbigniew Kruszyński, Andrzej Stasiuk, Mariusz Wilk, ale też Sandor Marai, Imre Kertész czy Hanoh Levin.

11.11.2018

Literatura polska wobec ludobójstwa

Arkadiusz Paweł Morawiec

Arkadiusz Morawiec – autor publikacji *Literatura polska wobec ludobójstwa* – poszerza kategorię zagłady, odnosząc ją do zbiorowych zbrodni przeciw różnym grupom, nie tylko społeczności żydowskiej.

24.10.2018

Negacja w języku, tekście, dyskursie

Bartłomiej Cieśla, Ewa Szkudlarek-Śmiechowicz

Autorzy poddają refleksji naukowej zjawisko negacji. W tomie znalazły się artykuły językoznawców, literaturoznawców, kulturoznawców, prawników, filozofów, logików. Publikacja ma więc charakter interdyscyplinarny, prezentujemy w niej bowiem wyniki badań nad negacją w wymiarze składniowym, semantycznym, logicznym, retorycznym, kulturowym, społecznym.

24.10.2018

Strasznie lubię cię, piosenko. Szkice o tekstach Wojciecha Młynarskiego. Tom jubileuszowy dedykowany Profesor Barbarze Kudrze

Katarzyna Burska, Elwira Olejniczak

„Strasznie lubię cię, piosenko”. Szkice o tekstach Wojciecha Młynarskiego. Tom jubileuszowy dedykowany Profesor Barbarze Kudrze pod redakcją Katarzyny Burskiej i Elwiry Olejniczak to pierwsza tak obszerna monografia poświęcona w całości twórczości jednego z największych poetów polskiej piosenki. Analizy tekstów Wojciecha Młynarskiego podjęli się językoznawcy, literaturoznawcy i kulturoznawcy. Wśród opracowań przeważają studia naukowe, ale nie zabrakło też artykułów o charakterze popularnym.

18.10.2018

"Śmierci z Mistrzem dwojakię gadania, książki wyborne ku polepszeniu żywota ludzkiego użyteczne, w których ukazuje srogości i gorzkość jej, teraz nowo nieco przydano"

Jesienią 2017 roku prof. Wiesław Wydra odkrył w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Erlangen nieznaną dotąd drukowaną przekaz "Dialogu Mistrza Polikarpa ze Śmiercią".

10.10.2018

Melancholia, nuda i czas w prozie Jarosława Iwaszkiewicza

W książce podjęty został temat przemijania w powieściach i opowiadaniach Jarosława Iwaszkiewicza z lat 20. i 30. XX wieku.

10.10.2018

Twórczość Tadeusza Różewicza w radiu. Studium przypadku

Barbara Lucyna Zwolińska

Monografia poświęcona jest twórczości Tadeusza Różewicza prezentowanej na antenie Polskiego Radia, z której najliczniejszą grupę stanowią sztuki dramatyczne, adaptowane na słuchowiska.

10.10.2018

Bogactwo współczesnej polszczyzny

Sylwia Pręcerek-Kisielak, Piotr Żmigrodzki

Celem tej publikacji jest ukazanie „bogactwa współczesnej polszczyzny”, a więc tych jej aspektów, które zasługują na pochwałę, a przynajmniej na refleksyjną zadumę. Od blisko ćwierćwiecza rozwija się polszczyzna w niepodległej Polsce w sposób nieskrepowany, uwolniona od propagandowych ograniczeń, rozwija się wraz ze społeczeństwem, które, po wejściu do rodziny wolnych narodów Europy, odkrywa zalety wolności i możliwości, jakie ta wolność niesie. Odkrywa nowe dziedziny aktywności ludzkiej, nowe technologie, nowe sposoby komunikowania. Wszystko to nie może pozostać bez wpływu na nasz język ojczysty, który tym potrzebom poznawczym i komunikacyjnym musi sprostać. Dzięki rozwojowi mediów masowych ujawniają się szerszemu ogółowi nowe wspólnoty komunikacyjne, nowe sposoby komunikowania, poszerzenie horyzontów poznawczych sprzyja zwiększeniu zasobu słownictwa powszechnie używanego, kształtują się nowe odmiany językowe, dotychczas w niewielkim stopniu zbadane. Prace pomieszczone w tym tomie starają się właśnie wypełnić tę lukę w studiach nad najnowszą polszczyzną; uchwycić jej stan obecny, aktualne tendencje.

10.10.2018

Po nitce do kłębka. Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego

Magdalena Maria Puda-Blokesz

„Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego” opisuje używane współcześnie frazeologizmy, które mają swoje źródło w mitologii greckiej oraz rzymskiej. W książce uwzględniono zarówno jednostki języka powszechnie znane, np. *pięta Achillesa/achillesowa*, *nić Ariadny*, *szyfowa praca*, *stajnia Augiasza/ augiaszowa*, jak i wyrażenia rzadkie, np. *dawać jabłko Alkinoosowi*, *był w jaskini Trofoniosa* czy *sznur Oknosa*. Adresatami książki są wszyscy użytkownicy polszczyzny, którzy chcieliby poszerzyć swoją wiedzę o słownictwie erudycyjnym pochodzenia mitologicznego.

10.10.2018

Przewodnik po anglicyzmach w języku polskim

Alicja Maria Witalisz

Autorka przedstawia definicję anglicyzmu, historię wpływów języka Szekspira na polszczyznę, a przede wszystkim szczegółowo omawia różne rodzaje zapożyczeń angielskich i ich funkcjonowanie we współczesnej polszczyźnie, ilustrując ich użycie przykładami z tekstów, a także fotografiami. Pracę uzupełnia obszerna bibliografia.

10.10.2018

Słownictwo z zakresu górnictwa solnego XVI-XVIII wieku na tle polszczyzny ogólnej

Ewa Katarzyna Horyń

Autorka zebrała i przeanalizowała polską leksykę z zakresu górnictwa solnego w XVI-XVIII w. Prezentacja i opis materiału leksykalnego skoncentrowane są na przedstawieniu słownictwa, które swoją tematyką obejmuje dwie sfery – eksploatację soli i handel nią. Materiał został zgrupowany wokół dwunastu kategorii znaczeniowych istotnych dla odtworzenia leksyki związanej z tą gałęzią przemysłu.

10.10.2018

Kompetencje leksykalne uczniów w młodszym wieku szkolnym w Polsce i na Litwie (studium statystyczno-kognitywne)

Jovita Vaškevič-Buś

Autorka porównała słownictwo uczniów w młodszym wieku szkolnym w Polsce i na Litwie. Odpowiedziała na pytanie, jaki jest zasób słownictwa oraz w jaki sposób polskie i litewskie dzieci konceptualizują obraz świata. Książka wpisuje się w badania kwantytatywne słownictwa uczniów, ich sprawności tworzenia tekstów, a także wiedzy o tym, jak najmłodszy przez pryzmat języka postrzegają świat, w którym żyją.

10.10.2018

Język a media. Wzory języka we współczesnych mediach

Ewa Katarzyna Horyń, Bogusław Andrzej Skowronek, Agnieszka Walecka-Rynduch

Monografia ukazała się w roku 2018 i zawiera 17 tekstów. Tematyka poszczególnych artykułów skupiona jest wokół trzech części tematycznych: Język dyskursów medialnych (cz. 1), Język multimodalnych tekstów kultury (cz. 2), Język reklamy (cz. 3). Poruszana problematyka została ujęta wielopłaszczyznowo. Publikację docenią nie tylko lingwiści, ale też medioznawcy.

07.10.2018

Diarystki: tekst i egzystencja

Tatiana Adriana Czerska

Przedmiotem zamieszczonych w książce Tatiany Czerskiej szkiców jest obszar twórczości diarystycznej kobiet, tworzących w XX wieku.

05.10.2018

W stronę lektury. Propozycje tekstów do opracowania lekcyjnego dla uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjów

Paweł Tomasz Sporek

Książka wyrasta z kilkunastoletnich doświadczeń szkolnych i naukowej obserwacji autora oraz w pewien sposób wpisuje się w dylematy nauczycielskie.

05.10.2018

Tropy biograficzne. Bieg życia w narracjach literackich i kulturowych

Jakub Knap, Magdalena Dorota Roszczynialska, Katarzyna Wądolny-Tatar

Składające się na monografię teksty stanowią próby odpowiedzi na pytanie: jak się opowiada życie, z refleksją nad jego fazowością, liniowością, punktowością, węzłowością (węzłowatością) w biograficznych odsłonach. Fazy, linie, punkty, węzły – zdają się dobrze oddawać najważniejsze sposoby i kierunki konceptualnego, ale też graficznego, geometrycznego opisu biegu życia.

05.10.2018

Poetyka losu i historii

Kazimierz Jan Gajda, Renata Stachura-Lupa, Katarzyna Wądolny-Tatar

Obszerny zbiór, który ukazał się w 2017 r., to dar pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego oraz licznych przedstawicieli świata nauki z innych ośrodków akademickich dla Profesora Tadeusza Budrewicza w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin.

05.10.2018

Od Galicji po Amerykę. Literackim tropem XIX-wiecznych podróży

Tadeusz Budrewicz, Magdalena Katarzyna Sadlik

Niniejsza monografia ukazała się w 2018 r. Jest to interesująca opowieść o XIX-wiecznych peregrynacjach. Autorzy odkrywają przed Czytelnikiem barwny, wieloaspektowy obraz polskiej kultury końca XIX stulecia.

05.10.2018

Między rymem a Muzą

Tadeusz Budrewicz

Książka ukazała się w 2017 r. Autor "bohaterami" tomu uczynił utwory poetyckie, których nie tylko nie znajdziemy w dostępnych antologiach dziewiętnastowiecznej liryki, ale też które do tej pory nie były przedmiotem ani analizy poetologicznej, ani refleksji historyczno-literackiej.

02.10.2018

Bóg daleki i bliski. Szkice o współczesnych wierszach i powieściach

Książka ukazała się w 2018 r. Składa się z ośmiu szkiców interpretacyjnych, z których sześć jest poświęconych współczesnej poezji polskiej, a dwa – naszej prozie. Łączy je namysł nad problematyką Boga i obecnością chrześcijaństwa w powojennej literaturze.

28.09.2018

Autorzy naszych lektur na nowo odczytani, red. Tatiana Czerska, Ewa

Tierlin-Śledź

Tatiana Adriana Czerska, Ewa Maria Tierling-Śledź

Tom zgromadził szkice i eseje powstałe z przekonania o potrzebie – także z punktu widzenia praktyki badawczej – rewizji dotychczas obecnych w dyskursie naukowym interpretacji tych utworów literatury, jakie wchodzą do „kanonu” lektur. [...]

Powstała książka inspirująca, rysująca interesujące perspektywy badawcze, wpisująca się w proces przewartościowywania dotychczasowych rozpoznań, wreszcie stawiająca pytania o możliwość stworzenia nowych punktów odniesienia w interpretacji polskiej literatury współczesnej. Bez wątpienia też mamy tu do czynienia ze wskazaniem szeregu „białych plam” w obszarze rodzimego literaturoznawstwa.

Z recenzji prof. zw. dr. hab. Aleksandra Wirpszy:

19.09.2018

Niewłasne lektury. Od pisarstwa w języku wyuczonym do wielości kultur czytania

Ewa Łukaszyk, Krystyna Wierzbicka-Trwoga

Pisanie w języku wyuczonym, a nawet wielojęzyczność w obrębie pojedynczego dzieła to zjawiska niemal tak stare, jak sama literatura. Zepchnięte na margines w rozwoju literatur narodowych, powróciły w czasach nowoczesnych i ponowoczesnych. Toteż zwraca się coraz bacniejszą uwagę na postaci i teksty przekraczające granice ojczystych języków i literatur.

25.08.2018

485 dni na Majdanku

Jerzy Kwiatkowski

Zapraszamy do lektury nowego wydania obozowych wspomnień Jerzego Kwiatkowskiego *485 dni na Majdanku* – po raz pierwszy bez cenzury.

02.08.2018

Opozycja antyreżimowa w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w latach 1956-1989

Justyna Błażejowska

Wydane wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej

09.07.2018

Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze 2017

Magdalena Hawrysz, Marzanna Uździcka

Najnowszy tom *Zielonogórskich Seminariów Językoznawczych* dedykowany jest ich twórcy, filologowi, historykowi języka, profesorowi Stanisławowi Borawskiemu w 70. rocznicę Jego urodzin.

17.06.2018

Ilustrowany słownik terminów literackich. Historia, anegdota, etymologia

Zbigniew Kadłubek, Beata Mytych-Forajter, Aleksander Nawarecki

Leksykon ten chciałby być lampą. Służyć ilustrowaniu pojęć i terminów, a zwłaszcza oświetlać te miejsca, w których czujemy się niepewnie, bo dawno tam nie byliśmy.

17.06.2018

Zwierzęta na zakręcie

W ostatnim zdaniu przedmowy Beata Mytych-Forajter powiada, że należy dzisiaj sięgać „po romantyczne intuicje”, dotyczące odpowiedzialności ludzi za świat przyrody. Należy zaś dlatego, ponieważ właśnie w czasach romantyzmu, czyli w pierwszej połowie wieku XIX, problem tej odpowiedzialności i formułowanych dziś postulatów ekologicznych „niejako wszedł «w zakręt» i wciąż w nim pozostaje, doznając wszystkich niemożności charakterystycznych dla wirażu. Trzeba sporej siły, by pokonać odśrodkowe naciski”. Metafora zakrętu trafia mi do przekonania. Celnie odwołuje się do zawichości niepokojącego dramatu człowieczego, dramatu trwania w impasie i naszego chybotania się pomiędzy przyrastającą świadomością odwiecznej przynależności człowieczej do przedziwnie skomplikowanego świata „braci mniejszych” i zarazem nieuchronnej, z czasem potężniejszej, a na naszych oczach zgoła już przerażającej mocy destrukcyjnej generis humani.

12.06.2018

Polityki relacji w literaturze kobiet po 1945 roku, red. Aleksandra Grzemska, Inga Iwasiów

Celem projektu było przeanalizowanie, jak na formowanie kapitału kulturowego i literackiego wpływają między innymi praktyki pisarskie, dominujące estetyki, obiegi krytyczne, trendy wydawnicze, ale także wymiany międzypokoleniowe, „terapeutyzacja” dyskursów publicznych i prywatnych, emocjonalność i afektywność w polach społecznych, wytwarzanie pamięci, współczesna klasowość, zanurzenie czy przemieszczenie podmiotu w relacji. Wszystko to bowiem znajduje odzwierciedlenie w literaturze kobiet: prozie, poezji, auto- i biografiiach, eseistyce, literaturze faktu i literaturze popularnej.

11.06.2018

Miłosz. Spotkania. Studia i rozprawy miłoszologiczne

Marek Bernacki

W Wydawnictwie Naukowym ATH ukazała się monografia naukowa prof. Marka Bernackiego pt. *Miłosz. Spotkania. Studia i rozprawy miłoszologiczne*.

31.05.2018

Ogród Sztuk. Maska

Fenomen maski, nacechowany niezwykłym bogactwem znaczeń, funkcji i form kulturowych, wpisuje się w wielogłosowy dyskurs różnych nauk i metodologii.

28.05.2018

Teatr w Słupsku. Historie (o)powiedziane

Sobiecka Anna

Monografia Teatr w Słupsku. Historie (o)powiedziane koncentruje się na zagadnieniach teatru lokalnego, na który spojrzę przez pryzmat dwóch zredefiniowanych współcześnie pojęć. Pierwszym z nich pozostaje „teatr”, określany jako zmienna historycznie i kulturowo praktyka artystyczna stanowiąca punkt wyjścia do badania określonej rzeczywistości kulturowej (Dariusz Kosiński). Drugim jest „geoprzestrzeń” związana w istotny sposób z tożsamością kulturową konkretnego obszaru historyczno-geograficznego (Elżbieta Rybicka). Na styku obu kategorii – w moim rozumieniu – powinny sytuować się badania nad teatrem lokalnym i jego osiągnięciami, zjawiskiem ściśle łączącym się z daną geoprzestrzenią.

28.05.2018

O Norwidzie. Syntezy i zblżenia

Sławomir Rzepczyński

Zebrane w niniejszym tomie prace o Norwidzie powstawały na przestrzeni wielu lat i stanowią swego rodzaju zapis poszukiwania idiomu autora Vade-mecum. Określenie „trudny poeta” – temat jednej z konferencji zorganizowanej przez Instytut Badań nad Twórczością Cypriana Norwida KUL w Kazimierzu Dolnym oraz tytuł wydanej po tej konferencji książki¹ – odnajduje potwierdzenie w wieloletnim namyśle nad tym bodaj najoryginalniejszym polskim poetą.

28.05.2018

Na początku był ogród... Wirydarze w polskiej poezji barokowej na tle kultury dawnej Europy

Krystyna Krawiec-Złotkowska

Monografia Na początku był ogród... pokazuje sposoby mówienia o pięknie ogrodu od antyku grecko-rzymskiego i antyku hebrajskiego do XVII wieku, o reaktywowaniu

tradycji i form opisu miejsc szczęśliwych oraz lokuje poszczególne wyobrażenia tych krain w wyobraźni ludzi baroku – „epoki przeciwieństw”.

28.05.2018

Od Skorbu do Stegne. 150 lat czasopiśmiennictwa kaszubskiego

Daniel Kalinowski

Monografia zbiorowa pod red. D. Kalinowskiego, podsumowująca 150 lat czasopiśmiennictwa kaszubskiego..

28.05.2018

Wielkie Pomorze. Społeczności i narody

Daniel Kalinowski, Adela Kuik-Kalinowska

W zasadniczym celu książka niniejsza ma ukazać w najważniejszych punktach skomplikowane relacje społeczno-etniczne Pomorza (w sensie terytorialnym istniejących w dzisiejszej polskiej i niemieckiej organizacji państwowej), dostrzegane głównie w zjawiskach literackich i historycznych.

27.05.2018

Zmieszany zapach książek i jabłek. Wybór korespondencji Jana Wantuły z lat 1899–1953

Katarzyna Szkaradnik

Ten tom jest niezwykle z kilku powodów. Przede wszystkim dlatego, że Jan Wantuła był absolutnie wyjątkową postacią: śląski chłop i robotnik, który został nie tylko działaczem społecznym i politycznym, ale również znakomitym znawcą cieszyńskiej historii i starych druków, zwłaszcza ewangelickich, oraz zagorzałym bibliofilem kolekcjonującym książki w kilku językach. Był także płodnym publicystą, piszącym na różne tematy – od propagowania polskiej opcji narodowej, obrony interesów robotniczych, przez działalność antyalkoholową, po analizy literackie. Można w nim dostrzec pioniera śląskocieszyńskiego społeczeństwa obywatelskiego [...].

25.05.2018

(Nie)przygotowani. Metafora szkoły w polskiej poezji współczesnej

Kamila Marta Czaja

Książka podejmuje temat wykorzystania w poezji wielkiej metafory ŻYCIE TO SZKOŁA. W celu możliwie szerokiego ujęcia tytułowego problemu w publikacji przywołano kilkaset wierszy i tekstów piosenek autorstwa kilkudziesięciu twórców – od utworów z dwudziestolecia międzywojennego, stanowiących istotną tradycję dla późniejszych ujęć, po tomiki reprezentantów roczników dziewięćdziesiątych. Pierwsza część, *Etapy*, poświęcona została sposobom użycia metafory szkoły w poezji dwóch okresów: lat 1945-1989 i po roku 1989. Chronologiczne ujęcie pozwala ukazać międzypokoleniowe podobieństwa i różnice w wykorzystaniu szkolnych elementów w funkcji metaforyzującej. W części drugiej (*Tematy*)

zaprezentowano elementy szkolnej rzeczywistości (przybory, typy szkół i etapy edukacji, nauczycieli i uczniów, rozkład zajęć, sposoby kontroli osiągnięć), które budują metafory, umożliwiając zwerbalizowanie w poezji wielu doświadczeń egzystencjalnych (miłości i śmierci, przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, poznania samego siebie czy Innego). Zarówno ponadczasowość szkoły jako wielkiej metafory, jak i zmieniające się z czasem strategie metaforyzacji składają się na wielofunkcyjność tego rodzaju twórczych praktyk, które pozwalają uchwycić liczne aspekty życia.

25.05.2018

W głąb. Szkice o współczesnej poezji Śląska i Zagłębia

Magdalena Piotrowska-Gort

Zebrane w książce szkice dotyczą wybranych utworów poetyckich pisarzy Śląska i Zagłębia. Na podstawie przeprowadzonych analiz monografia unaocznia różnorodne poetyckie korelacje z przestrzenią oraz sposoby wyrażania stanowiska wobec kategorii miejsca i nie-miejsca w poezji współczesnych twórców regionu - Macieja Meleckiego, Krzysztofa Siwczyka, Grzegorza Olszańskiego, Marty Podgórnik, Marka Baczewskiego, Pawła Lekszyckiego, Pawła Sarny, Pawła Barańskiego. Mówiąc o nie-miejscach (Marc Aúge) wspomnieć należy także o problematyce eschatologicznej, która pojawia się w tej poezji niezwykle często, nabiera jednak wyraźnie anty-metafizycznego charakteru, poeci Śląska i Zagłębia w swych postindustrialnych obrazach ukazują bowiem wyraźnie dokonującą się implozję mitów i obrazów archetypicznych miejsc. Od wyobraźni przestrzennej płynnie przechodzimy więc, jako czytelnicy tej poezji, do problematyki egzystencjalnej (antropologicznej/antropocentrycznej ale także niejednokrotnie post-humanistycznej).

24.05.2018

Sacrum sekularne. Ponowoczesna ekspresja duchowości

Daniel Kalinowski

Proponowana praca monograficzna dotyczy aktów artystycznych literatury polskiej, w swej wielowymiarowości i wieloideowości pełnych treści wiążących się z duchowością i postduchowością.

22.05.2018

Pamiętnik Edwarda Martuszewskiego

Joanna Chłosta-Zielonka

Edward Martuszewski był niestrudzonym propagatorem piśmiennictwa powstającego na Warmii i Mazurach.

21.05.2018

Aplauz najzaczniejszej damie. Studia i szkice z kręgu literatury i kultury dawnej

Iwona Maciejewska, Agata Roćko

Zbiór studiów i szkiców powstały z potrzeby uczczenia jubileuszu siedemdziesięciolecia urodzin prof. dr hab. Krystyny Stasiewicz - badaczki literatury staropolskiej i oświeceniowej, która swe bogate życie zawodowe poświęciła zgłębianiu twórczego dorobku Pierwszej Rzeczypospolitej.

21.05.2018

Wariantywność współczesnej polszczyzny. Wybrane zagadnienia

Marek Ruszkowski

Wariantywność obejmuje prawie wszystkie obszary działalności językowej człowieka. Pewnym wyjątkiem są nazwy własne, których kanoniczną postać rejestrują wykazy urzędowe, dokumenty, spisy itp., choć i tu zdarzają się wyjątki. Nie sposób więc ogarnąć całości zagadnienia, stąd próba opisu tych form wariantywnych, które nie doczekały się analiz językoznawczych lub były badane marginalnie.

18.05.2018

Z naszych ekranów. Recenzje filmowe Stefanii Heymanowej-Majewskiej na łamach „Słowa Ludu” w latach 1950-1965

Monika Bator

Pomysł na niniejszy zbiór wziął się z przekonania, że wypowiedzi autorstwa Stefanii Heymanowej-Majewskiej publikowane na łamach „Słowa Ludu” poświęcone filmom fabularnym zrealizowanym w Europie Zachodniej i USA, ZSRR oraz w pozostałych krajach Europy Środkowo-Wschodniej pozostających pod dominacją „kraju rad” z Polską włącznie, o ile miały premierę w kieleckich kinach, nie istnieją w powszechnej świadomości, (nie były nigdy przedrukowywane), a reprezentują wysoki poziom krytyki filmowej, więc należy z powrotem włączyć je do obiegu czytelniczego. Po pierwsze, stanowią świadectwo odbioru filmów „na gorąco” przez kompetentnego krytyka, potwierdzając wiedzę, kulturę, wyczucie i intuicję publicystki, ale też istnienie gorsetu cenzury politycznej i ideologicznej. Po drugie, co równie ważne, są świadectwem odbioru filmów przez kielecką publiczność, bo ta kwestia bardzo Heymanową-Majewską interesowała.

15.05.2018

"Gdybym Cię, moje Serce, za męża nie miała, żyć bym nie mogła". Listy Magdaleny z Czapskich do Hieronima Floriana Radziwiłła z lat 1744-1759

Iwona Maciejewska, Katarzyna Zawilska

Publikacja zawiera 154 listy drugiej żony H. F. Radziwiłła, reprezentanta jednego z najznamienitszych rodów I Rzeczypospolitej.

20.04.2018

Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w poezji Jacka Kaczmarskiego

Małgorzata Krzysztofik

Z bogatej puli piosenek Jacka Kaczmarskiego Małgorzata Krzysztofik wybrała siedemnaście, których interpretacja wymagała solidnego przygotowania filologiczno-historycznego. Wnikliwe czytanie utworu prowadzone jest na rozmaitych płaszczyznach dzieła i w różnych kontekstach – literackim, historycznym, obyczajowym, artystycznym, religijnym. Autorski wywód nabiera tu charakteru interdyscyplinarnego. Zręczne sprzężenie wyników badań z malarstwem historycznym oraz literackimi świadectwami epoki przykuwa nie tylko myśl, ale i wyobraźnię czytelnika. Formacja szlachecka jest tu zaprezentowana w migawkach „żywych obrazów”, połączonych przyczyną i skutkiem, komentowanych dyskursem o logice dziejów sarmackiego świata.

11.04.2018

Płacz Antygony. O ludziach powstania styczniowego

Dorota Samborska-Kukuć

Zbiór ośmiu szkiców *Płacz Antygony* dotyczy różnych narracji (z przeznaczenia fikcjonalnych i niefikcjonalnych) o insurgentach powstania styczniowego. Łączy je przede wszystkim próba wykorzystania prymarnych źródeł historycznych, tj. metryk – dokumentów autentycznych i surowych, w przekazie indyferentnych, jako materiału nie tyle pozwalającego na uznanie referencjalności wiedzy historycznej, ile organizujące go próby odkształcania (i demaskowania przez odstąpienie mechanizmu) mitów lub modelowania biografii znanych dotąd jedynie w rudymencie. Stwarza się przez to niekiedy nowa narracja, alternatywna wobec poprzedniej (szkic o Marii Piotrowiczowej).

11.04.2018

Tadeusz Czapczyński (1884-1958) Pedagog - literaturoznawca - literat

Małgorzata Gajak-Toczek

W publikacji zaprezentowano sylwetkę Tadeusza Czapczyńskiego, jednego z wybitnych polonistów międzywojnia, działacza oświatowego, autora podręczników i książek dla nauczycieli, badacza literatury i literata. Szczególnie ważna – zarówno w refleksji nad historią dydaktyki, jak i dla projektowania zmian we współczesnej oświacie – jest jego antropocentryczno-kulturowa wizja kształcenia polonistycznego (literackiego i językowego), która w sposób zasadniczy przyczyniła się do odejścia od dydaktyki bazującej na pamięciowym reprodukowaniu treści w kierunku nauczania angażującego młodych ludzi w proces kształcenia. Ponadto jego studia

literaturoznawcze są dowodem na to, że umiejętnie łączył pracę badawczą z warsztatem nauczyciela.

11.04.2018

Kreatywność językowa w przestrzeni publicznej

Katarzyna Burska, Rafał Zarębski

Publikacja jest kontynuacją rozważań podjętych w dwóch poprzednich książkach z cyklu poświęconego oryginalności słownej: *Kreatywność językowa w komunikowaniu (się)* i *Kreatywność językowa w przestrzeni medialnej*. W przygotowaniu znajduje się kolejny tom – *Kreatywność językowa w literaturze i mediach*.

11.04.2018

Kreatywność językowa w literaturze i mediach

Bartłomiej Cieśla, Magdalena Pietrzak

Niniejszy tom jest kontynuacją rozważań podjętych w poprzednich książkach z cyklu poświęconego oryginalności słownej, takich jak: *Kreatywność językowa w komunikowaniu (się)* i *Kreatywność językowa w przestrzeni medialnej* oraz *Kreatywność językowa w przestrzeni publicznej*.

11.04.2018

Liryka Młodej Polski

Katarzyna Badowska, Bogdan Mazan

Publikacja zawiera analizy i interpretacje dwunastu wierszy młodopolskich, dokonane przez cenionych badaczy literatury przełomu XIX i XX wieku. Każdy szkic poświęcony jest utworowi innego autora, dzięki czemu książka prezentuje szerokie spektrum liryki Młodej Polski – swego rodzaju miniobraz poetyckiej mapy epoki. Jak napisał w recenzji prof. Tadeusz Linkner, „pozwała wnikliwie i panoramicznie wejrzeć w Młodą Polskę i poznać z różnych perspektyw jej bogate spektrum myśli i słowa”. W aneksie Czytelnik znajdzie teksty omawianych utworów, co ułatwi lekturę książki oraz usprawni korzystanie z niej podczas pracy dydaktycznej.
